

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

01,02-10

20-05-2011

Pij

Broj: 01-10-PBiH-134/11
Sarajevo, 19.05.2011. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 20.05.2010			
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni oznaka	Broj P/B	Broj priloga
01,02-10-387/11			

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Predmet: Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2010. do 31.12.2010. godine, dostavlja se

U skladu sa odredbama člana 18. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj:8/02,10/02,44/04 i 102/09), u prilogu Vam dostavljamo Izvještaj o radu Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine za period 01.01.2010.godine do 31.12.2010. godine, radi daljeg postupanja po istom, u dovoljnom broju primjeraka.

PRAVOBRANILAC
BOSNE I HERCEGOVINE
Medina Vilić

**IZVIJEŠĆE
O RADU PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
za period 01.01.2010. godine do 31.12.2010.
godine**

Sarajevo, svibanj, 2011. godine

Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine
Правобранилаштво Босне и Херцеговине
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine
Office of Attorney General of Bosnia and Herzegovina

Broj: 01-10-PBiH- 134/11

Dana: 09. 05. 2011. godine

IZVIJEŠĆE
O RADU PRAVOBRANITELJSTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
za period 01.01.2010. godine do 31.12.2010. godine

I. - PRAVNI OSNOV

Sukladno odredbi članka 18. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04 i 102/09), Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine podnosi izviješće o svom radu Parlamentarnoj skupštini BiH i Vijeću ministara BiH.

Temeljem navedene zakonske odredbe, podnosi se ovo Izviješće o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za period 01. 01. 2010. godine do 31. 12. 2010. godine.

II. - MJERODAVNOST

Mjerodavnost Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobraniteljstvo BiH) propisana je odredbom članka 13. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, sukladno kojemu Pravobraniteljstvo BiH:

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njenih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima Bosne i Hercegovine i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe Bosne i Hercegovine po ovlaštenju institucije koja je u sporu;
- zastupa Bosnu i Hercegovinu pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnoj ovlasti može zastupati entitete i Distrikt Brčko.

Iz naprijed navedenog zaključuje se da je temeljna uloga Pravobraniteljstva BiH zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim nadležnim organima, kako na teritoriji Bosne i Hercegovine tako i van teritorije Bosne i Hercegovine.

Pored naprijed navedenog Pravobraniteljstvo BiH vrši i funkciju pravnog savjetovanja, kontrole zakonitosti zaključenih ugovora imovinsko-pravne prirode institucija Bosne i Hercegovine, te daje pravna mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, tj. stiču prava i stvaraju obveze prema imovini u vlasništvu Bosne i Hercegovine.

U svezi naprijed navedenoga, treba istaći da je predstavica Pravobraniteljstva BiH i u tijeku ovog izvještajnog perioda učestvovala na izradi Zakona o državnoj imovini, kao član Radne grupe koja je konstituirana od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, a sastoji se od 14 članova, predstavnika institucija Bosne i Hercegovine, entiteta, Distrikta Brčko, te predstavnika OHR-a. Donošenjem ovog zakona konačno bi trebao biti definiran status te imovine i određen titular prava svojine, sa jasnim zakonskim ovlastima Pravobraniteljstva BiH u svezi zaštite državne imovine.

Osim toga, Pravobraniteljstvo BiH ima i preventivnu ulogu, koja se ogleda u sprečavanju nastanka sporova i njihovog mirnog rješavanja, bez vođenja sudskog ili drugog postupka, s ciljem ograničavanja ili smanjenja štetnih posljedica glede imovine i imovinsko-pravnih interesa Bosne i Hercegovine i njenih institucija. U tom smislu Pravobraniteljstvo BiH je iznosilo svoje pravne stavove o načinu i postupku rješavanja pojedinačnih spornih slučajeva, s ciljem sprečavanja nastanka štetnih posljedica.

Iz naprijed navedenog, može se zaključiti da Pravobraniteljstvo BiH ima važnu i aktivnu ulogu u zaštiti imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, a što pokazuje i ovo Izviješće o radu tijekom 2010. godine.

III. -POSLOVI I ZADACI PRAVOBRANITELJSTVA BiH (prema vrsti i obimu)

U izvještajnom periodu u Pravobraniteljstvu BiH u radu je bilo ukupno 5626 predmeta, od čega:

- parničnih predmeta	1964,
- ovršnih predmeta	964,
- upravnih predmeta	73,
- predmeta vansudske nagodbe	6,
- pravnih mišljenja	1792,
- predmeta sa elementom inostranosti	14,
- ostalih raznih predmeta	134,
- adhezioni predmeti	47,
- predmeta koji se vode pred Ustavnim sudom	129,
- predmeta uprave Pravobraniteljstva BiH	503.

Radi preglednosti i uvida u strukturu predmeta, tj. koliko je predmeta preneseno iz 2009. i ranijih godina, koliko predmeta je zaprimljeno u 2010. godini, odnosno koliki je ukupan broj predmeta koji je bio u radu u izvještajnoj 2010. godini, te koliko je predmeta riješeno, a koliko je predmeta ostalo neriješeno u izvještajnom periodu, pokazuje slijedeći tabelarni pregled :

VRSTA PREDMETA	PRENESENO IZ RANIJIH GODINA	PRIMLJENO U 2010.	UKUPNO U RADU U 2010.	KONAČNO RIJEŠENO U 2010.	PROCENTUALNO	OSTALO NERIJEŠENO	PROCENTUALNO
"P" PARNIČNI PREDMETI	1223	731	1964	457	23%	1507	77%
"I" IZVRŠNI PREDMETI	431	533	964	210	22%	754	78%
"U" UPRAVNI PREDMETI	53	20	73	12	16%	61	84%
"PN" VANSUDSKO PORAVNANJE	1	5	6	5	83%	1	17%
"M" MIŠLJENJA	0	1792	1792	1792	100%	0	0%
"EI" ELEMENAT INOSTRANOSTI	13	1	14	0	0%	14	100%
"R"- OSTALI	55	79	134	71	53%	63	47%
"A" ADHEZIJA	36	11	47	12	26%	35	74%
"USD" PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	76	53	129	5	4%	124	96%
"PBIH" PREDMETI UPRAVE	27	476	503	396	79%	107	21%
UKUPNO	1925	3701	5626	2960	53%	2666	47%

Znači, od ukupnog broja predmeta u radu u izvještajnom periodu (5626) riješeno je 2960 predmeta (53 %), a ostalo je neriješeno, odnosno preneseno u tekuću 2011. godinu - 2666 predmeta (47 %).

Kao što se vidi iz tabelarnog pregleda, ostalo je neriješenih:

- najviše parničnih predmeta..... (1233),
- zatim veći broj ovršnih predmeta..... (431),
- nije riješen ni jedan predet sa elementom inostranosti (14),
- a nije zanemarljiv ni broj neriješenih predmeta
pred Ustavnim sudom BiH (124),
posebno imajući u vidu podatak da je kod ove vrste predmeta
veliki broj prenesenih (76) i novoprimitljenih (53) predmeta,
a da je samo pet (5) predmeta riješno u izvještajnom periodu,
zbog čega je i procenat riješenih predmeta pred Ustavnim sudom
BiH - nizak (4 %).

U komentaru na navedeno, ukazujemo da Pravobraniteljstvo BiH ne može uticati na okončanje ovih predmeta jer su za njihovo rješavanje isključivo mjerodavni sudovi, tj. sudovi drugih zemalja (predmeti sa oznakom „Ei“), odnosno Ustavni sud BiH (predmeti sa oznakom „USD“), a u odnosu na parnične i ovršne predmete (predmeti sa oznakama „P“ i „I“), kako Sud BiH, tako i entitetski sudovi (i sudovi Brčko Distrikta) pred kojima se ovi predmeti vode. Pravobraniteljstvo BiH je i u ovim predmetima poduzelo sve pravne radnje propisane pozitivnim zakonskim propisima, podrazumjevajući, između ostaloga, i urgencije, odnosno upite upućivane mjerodavnim sudovima glede stanja spisa predmeta, odnosno tijeka rješavanja.

Također, kao što je vidljivo iz tabelarnog pregleda, kada rješavanje predmeta isključivo zavisi od Pravobraniteljstva BiH, kao što su predmeti po kojima se daje pravno mišljenje („M“), Pravobraniteljstvo BiH je postiglo maksimalnu ažurnost u rješavanju tih predmeta u predviđenom roku (100 %).

Treba istaći da je tijekom izvještajnog perioda na navedenim predmetima radilo, uglavnom, osam nositelja pravobraniteljske funkcije (Pravobraniteljica, dvije zamjenice i pet pomoćnika Pravobraniteljice BiH), obzirom da sva sistematizirana mjesta nositelja ove funkcije nisu popunjena, a jedan dio izvršitelja je bio odsutan (trudnička bolovanja, porodiljska odsustva).

Parnični predmeti („P“)

Parnični predmeti spadaju u najkompleksnije predmete i njihovo rješavanje zavisi od efikasnosti sudova, kao što smo to već naprijed istakli.

Od ukupnog broja primitljenih parničnih predmeta u tijeku izvještajnog perioda (731) Bosna i Hercegovina i njene institucije pojavljuju se:

- ❖ kao tužitelj u 73 predmeta
 - pri tome, u najvećem broju, tužitelj je bila Uprava za neizravno oporezivanje BiH (60 tužbi),
 - zatim Ministarstvo obrane/odbrane BiH (6 tužbi);
- ❖ kao tuženi u 658 predmeta

- pri tome, u najvećem broju, tuženo je bilo Ministarstvo obrane BiH (343 tužbe),
- zatim Država Bosna i Hercegovina (161 tužba),
- zatim Uprava za neizravno oporezivanje BiH (44 tužbe),
- Granična policija BiH (23 tužbe),
- Vijeće ministara BiH (21 tužba), OSA BiH (11), Ministarstvo sigurnosti (10) itd.

Što se tiče pravnog osnova, u izvještajnoj 2010. godini povećan je broj predmeta koji se odnose na naknadu štete (u odnosu na prethodnu 2009. godinu), a struktura ukupno primljenih parničnih predmeta u izvještajnom periodu (731), izgleda ovako:

- najveći broj predmeta (381) se odnosi na sporove iz radno-pravnih odnosa,
- 195 predmeta se odnose na naknadu štete,
- a od ostalih parničnih predmeta povećan je, u odnosu na prethodnu godinu, broj stvarno-pravnih predmeta (utvrđenje i uknjižba), kojih je u radu bilo 14.

Značajno je napomenuti da se Pravobraniteljstvu BiH dostavljaju u rad i predmeti stečaja i likvidacije. Pri tome se tu prvenstveno misli na Upravu za neizravno oporezivanje BiH (i to samo Regionalne centre Tuzla i Sarajevo), koji su, poradi zaštite interesa ove institucije u stečajnom, odnosno likvidacionom postupku, Pravobraniteljstvu BiH u rad tijekom 2010. godine dostavili 57 takvih predmeta.

Kada je riječ o vrijednostima parničnih predmeta treba istaći:

- da je vrijednost svih 1964 parnična predmetaiznosila 330.151.794,22 KM (za 2009. godinu broj predmeta je bio 1776 a njihova vrijednost 282.862.689,61 KM);
- riješeno je 457 parnična predmeta sa vrijednošću istih od 32.683.355,19 KM, od toga:
 - 219 parničnih predmeta je riješeno u korist Pravobraniteljstva BiH kao zakonskog zastupnika neke od institucija BiH, s vrijednošću predmeta u iznosu od 13.967.111,55 KM;
 - 54 parnična predmeta nisu riješena u korist Pravobraniteljstva BiH, odnosno institucije BiH koju zastupamo, s vrijednošću predmeta u iznosu od 775.923,72 KM;
 - 184 parnična predmeta, s vrijednošću istih od 17.940.319,92 KM, riješeno je na drugi način (povlačenje tužbe od strane tužitelja, djelimičan uspjeh u parnici i sl.).

Ukupan broj rasprava u svezi naprijed navedenih predmeta u tijeku 2010. godine, na koje su nositelji pravobraniteljske funkcije pristupili - u najvećem broju (pored onih na koje fizički nismo mogli pristupiti, pa smo dostavljali podneske) bio je - 1144.

Ukupan broj redovnih pravnih lijekova koje su ulagali nositelji pravobraniteljske funkcije (žalbe) bio je - 73 (druge stranke su uložile 125), a ukupan broj vanrednih pravnih lijekova (revizija) koje je ulagalo Pravobraniteljstvo BiH bio je - 24 (druge stranke 67).

Naknada štete

Posebno želimo skrenuti pozornost na parnične predmete koji se odnose na naknadu štete čija je vrijednost velika, ili i one koji su interesantni zbog svog osnova, a u kojima se BiH i njeni organi pojavljuju kao tuženi pa, ilustracije radi, navodimo predmete:

⇒ U kojima je Bosna i Hercegovina tužena za naknadu štete koji pričine pripadnici NATO (IFOR) snaga

SLUČAJ I

I. tužba za naknadu štete zbog oštećenja privatnog vlasništva – zemljišta i dovodnja istoga u prvotno stanje

Tužitelj: Vatrić Salem iz Hrasnice - Ilidža

Tuženi: 1. UN Misija u BiH – Unprofor Sarajevo – zgrada
Inžinjering

2. Republika BiH – Vijeće ministara Sarajevo

Radi: naknade štete
(v.s.33.113,00 KM)

SLUČAJ II

II. tužba za naknadu štete zbog oštećenja ureda, spisa i onemogućavanja redovitog rada, za zahtjevom za izgubljenom zaradom, te povrede časti i ugleda

Tužiteljice: 1. Bernardica Čović, odvjetnica iz Mostara

2. Drinka, odvjetnica iz Mostara

Tuženi: 1. Država BiH, zastupana po Pravobraniteljstvu BiH

2. Federacija BiH – Vlada Federacije – MUP

Radi: naknade štete
(v.s. 100.000,00 KM)

SLUČAJ III

III. tužba za naknadu štete (materijalne i nematerijalne) i isplatu mjesečne rente zbog nanošenja povreda na tijelu i imovini obitelji pravoslavnog sveštenika Starovlah Jeremije, tijekom upada u parohijski dom i kuću, a prigodom obavljanja redovite operacije vojnika (NATA-a) SFOR-a zbog oštećenja privatnog vlasništva

Tužitelji: 1. Jeremija Starovlah iz Pala,

2. Aleksandar Starovlah iz Pala

3. Vitorka Starovlah iz Pala

Tužena: Bosna i Hercegovina, zastupana po Pravobraniteljstvu BiH

Radi: naknade štete
(v.s. 1.610.000,00 KM)

U slučaju II prvotupnjskom Presudom broj: 07 58 P 008805 03 P od 21. 11. 2008. godine Općinski sud u Mostaru odbio je u cjelosti tužbeni zahtjev tužiteljica.

Drugostupansjkom presudom donesenoj po žalbi tužiteljica, broj: 58 0 P 008805 09 Gž od 16. 03. 2011. godine, Županijski-Kantonalni sud u Mostaru djelimično je uvažio žalbu tužiteljica pa je u odnosu na prvotuženu Državu BiH presudio tako što je:

❖ prvotuženu - Državu BiH obvezao da tužiteljicama nadoknadi:

- materijalnu štetu (na poslovnom objektu, na stvarima u vlasništvu tužiteljica, i
- izgubljenu zradu,

dok je odbijen zahtjev glede narušenog ugleda Odvjetničkog ureda,

❖ te u cjelosti odbijen zahtjev u odnosu na drugotuženu – Federaciju BiH – Federalni MUP.

Interesantan je stav za ovakvo drastično izmijenjenu prvostupansjku presudu, te u tom smislu iznosimo detalje iz obrazloženja drugostupansjke presude, kako slijedi:

- „Mirovne snage su na područje BiH došle na temelju odluka međunarodnih organa i tijela UN-a, Savjeta sigurnosti, a Država BiH se, zaključujući Sporazum sa Sjeverno Atlanskim Paktom NATO-a, u svezi sa statusom snaga i osoblja NATA-a na području pod jurisdikcijom države BiH i samim Dejtonskim mirovnim sporazumom, obvezala da će mirovnim snagama NATA i njegovih tijela osigurati građansko pravni i kazneno pravni imunitet.
- Samim zaključenjem takvog Sporazuma Država BiH je na sebe preuzela odgovornost za naknadu svih šteta koje svojim radom i djelovanjem počine pripadnici međunarodnih snaga.

- U protivnom, kada niti Država BiH ne bi odgovarala za štetu koje su počinili pripadnici međunarodnih snaga, odnosno kada za štete ne bi niko bio odgovoran, građani BiH bi bili dovedeni u stanje potpune i pravne egzistencijalne nesigurnosti za svoj život i svoju imovinu.
- Iz svega naprijed navedenoga vijeće ovoga suda je utvrdilo da je država BiH pasivno legitimirana u ovoj pravnoj stvari, pa je tužbeni zahtjev tužiteljica u odnosu na prvotuženu djelimično usvojen i prvostupanska presuda u tom dijelu djelimično preinačena.
- Sud je utvrđujući naprijed navedeno imao u vidu Presudu Suda BiH broj: P-534/08 u parničnom predmetu tužitelja Starovlah Jeremije protiv države BiH kao tuženog, radi naknade štete.

U slučaju III prvostupanskom Presudom Suda BiH, broj: P-534/08 od 01. 10. 2010. godine, Rješenjem o ispravci presude od 04. 10. 2010. godine kao i Dopunskom presudom od 22. 10. 2010. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja

Drugostupanskom presudom Suda BiH, donesenoj nakon ulaganja žalbi s obje strane, broj: GŽ-159/10 od 15. 03. 2011. godine, drugostupansko vijeće Suda BiH odlučuje, kako slijedi:

„I: Žalba tužitelja se odbija

II: a) Žalba tužene se odbija, prvostupanska i dopunska presuda **potvrđuje:**

- u dijelu odluke o naknadi nematerijalne štete (usvajajući i odbijajući dio) za tužitelje: Starovlah Jeremiju i Starovlah Aleksandra (fizički bolovi, strah, umanjenje životne aktivnosti i naruženosti), a za Starovlah Vitorku u odnosu na pretrpljene duševne bolove zbog teškog invaliditeta supruga i sina;
- u odbijajućem dijelu odluke za naknadu štete na ime duševnih bolova zbog povrede privatne imovine i doma i nekažnjavanja počinitelja, te uništenih stvari u odnosu na Starovlah Jeremiju i Starovlah Aleksandra;
- u odbijajućem dijelu odluke na ime tuđe njege i pomoći za Starovlah Jeremiju;
- na ime troškova liječenja za Starovlah Jeremiju (usvajajući i odbijajući dio);
- na ime povećanih izdataka za tuđu njegu i pomoć (usvajajući i odbijajući dio Dopunske presude) za Starovlah Aleksandra.

b) Žalba tužene se uvažava i prvostupanska presuda preinačava, tako što se **ukida:**

- u dijelu odluke o izgubljenj zaradi za tužitelje Starovlah Jeremiju i Starovlah Aleksandra.

c) Djelimično se uvažava žalba tužene i ukidaju prvostupanska presuda, dopunska presuda i rješenje o ispravci, te predmet vraća prvostupanskom sudu na ponovni postupak za materijalnu štetu i to:

- u dijelu odluke o renti, za tužitelja Starovlah Jeremiju i Aleksandra, te razlike u bolovanju za tužitelja Starovlah Aleksandra;
- u dijelu odluke nematerijalne štete na ime umanjenja životne aktivnosti i pretrpljenog straha za tužiteljicu Starovlah Vitorku;
- u dijelu odluke o troškovima postupka“.

Ono što je karakteristično i valja pomenuti ovom prigodom jeste – i drugostupansko vijeće Suda BiH imalo je isti stav kao i postupajuća sutkinja tijekom prvostupanskog postupka - u odnosu na temu koja je predmet ovog rada – odgovornosti Države BiH.

„Ovakav stav proizilazi iz objašnjenja Suda da imunitet međunarodnih snaga, prema međunarodnim propisima, ne oslobađa državne vlasti od odgovornosti ukoliko međunarodne snage djeluju kao predstavnici države u održavanju mira i sigurnosti ili, kao u ovom slučaju, u implementaciji jednog međunarodnog sporazuma (Opći okvirni sporazum za mir u BiH), čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina. Prema stajalištu suda, svi aneksi općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH imaju jednaku važnost, a posebno ne dopuštaju da se naruši princip zaštite i ostvarivanja najviše razine garantiranih ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Polazeći od ustavnih obveza BiH i obveza koje je Država BiH preuzela Evropskom konvencijom, **logično je da je tužena pasivno legitimirana u ovom sporu – kao garant za osiguranje svojim građanima najviše razine međunarodno priznatih prava i temeljnih sloboda“**

⇒ U kojima tužitelji potražuju naknadu štete (materijalne i nematerijalne) zbog neutemeljenog pritvaranja

I. tužba za naknadu materijalne i nematerijalne štete

Tužitelj: Šarović Mirko

Tuženi: Bosna i Hercegovina – Vijeće ministara BiH

Radi: naknade nematerijalne štete
(v.s. 480.000,00 KM)

Prvostupanjskom Presudom Suda BiH, broj: P-565/08 od 20. 10. 2010. godine određeno je da je tužena dužna tužitelju isplatiti iznos od ukupno 88.000,00 KM ime naknade nematerijalne i materijalne štete, te da mu nadoknadi troškove postupka.

Sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva tužitelj je odbijen.

U obrazloženju presude vidi se:

- ❖ *djelimično je usvojen tužbeni zahtjev glede naknade nematerijalne štete, a sud osnov za dosuđenje naknade ove štete vidi u odredbi čl. 436. st. 1. t. a) ZKP BiH i odredbama čl. 200. ZOO, dok je kod odlučivanja o visini zahtjeva za naknadom nematerijalne štete sud cijenio težinu i prirodu djela koja je tužitelju stavljena na teret, kao i činjenicu da je tužitelj oslobođen optužbi za to djelo, kao i činjenicu vremenskog trajanja lišenja slobode,*
 - *sud je poklonio vjeru iskazima svjedoka glede ugleda koji je tužitelj uživao prije lišenja slobode i odnosa sredine prema njemu nakon lišenja slobode;*
 - *iz nalaza vještaka medicinske struke sud je zaključio da je tužitelj pretrpio strah, te obrazložio koliko je trajao i kojeg je intenziteta bio strah, te da se duševni bolovi manifestiraju i nakon izlaska iz pritvora u vidu prolongiranog-sudepresivnog reagiranja, imajući u vidu njegov prethodni društveni status;*
- ❖ *kod odlučivanja o visini naknade materijalne štete sud je u vidu imao priložene dokaze koji (ugovore, koji ugovori su zaključeni prije tužiteljevog lišenja slobode, a otkazani su bili zbog njegove nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza.*

Tužena nije ulagala žalbu iz razloga: nema žalbenih razloga, a visina naknade kako nematerijalne, tako i materijalne štete je dosuđena u visini i osnovima kako je to već postala praksa Suda BiH, a tuženoj su ti slučajevi – poznati. (od 12 parničnih predmeta ove vrste, sa ukupnim iznosom tužbenog zahtjeva od 585.898,40 (bez ovog tužitelja) pravomoćno dosuđeni iznos je: 120.756,00 KM).

Žalbu je uložio tužitelj, a drugostupanjskom Presudom Suda BiH, broj: GŽ-161/10 od 09. 03. 2011. godine, žalba tužitelja je djelimično usvojena i prvostupanjska presuda djelimično preinačena u dijelu u kojem se govori o naknadi nematerijalne štete i troškova postupka.

Obrazloženje je: „.... Cijeneći utvrđeno stanje i vodeći računa o značaju povrijeđenog dobra, drugostupajnsko vijeće je preinačilo prvostupanjsku presudu i obvezalo tuženu da tužitelju na ime naknade nematerijalne štete isplati iznos od 35.000,00 KM koji, po ocjeni vijeća, predstavlja materijalnu satisfakciju koja omogućava tužitelju da ublaži štetne posljedice neosnovanog lišenja slobode.“

Kao što se da vidjeti iz već donesenih prvostupanjskih presuda, Suda BiH u ovim predmetima je, u pravilu, smatrao opravdanim osnov tužbenog zahtjeva, ali je tužiteljima dosuđivao daleko manje iznose nego su isti to potraživali.

Napominjemo da, sukladno članku 433. (2) Zakona o kaznenom postupku BiH Ministarstvo pravde BiH može, po zahtjevu, provoditi upravni postupak u svezi sporazumjevanja o postojanju, te vrsti i visini naknade štete zbog neutemeljenog lišenja slobode, ali da ni u jednom slučaju takav postupak nije vođen.

⇒ U kojima tužitelji potražuju naknadu štete (uglavnom nematerijalne) zbog neutemeljenog pritvaranja i nehumanog postupanja tijekom boravka u logorima

SLUČAJ I

I. tužba za naknadu nematerijalne štete
Tužitelj: Sead Sinanbašić iz Kiseljaka
Tuženi: 1. Bosna i Hercegovina – Vijeće ministara BiH – Ministarstvo obrane BiH
2. Federacija BiH – Vlada Federacije BiH – Federalno ministarstvo obrane
Radi: naknade nematerijalne štete (v.s. 50.000,00 KM)
Nadležan: Općinski sud u Kiseljaku

SLUČAJ II

II. tužba za naknadu štete
Tužitelj: Điho Islam - Dračevice
Tuženi: 1. Republika Srpska, Vlada Republike Srpske
2. Bosna i Hercegovina – Vijeće ministara BiH
Radi: naknade nematerijalne štete (v.s. 4.550,00 KM)
Nadležan: Osnovni sud u Trebinju

SLUČAJ III

III. tužba za naknadu štete zbog nehumanog tretmana za vrijeme zatočeništva u logoru
Tužitelj: Češljar Zdravko i dr.
Tuženi: 1. Država Bosna i Hercegovina
2. Federacija BiH
Radi: naknade štete zbog neosnovanog boravka u pritvoru (v.s. 626.250,00 KM)
Nadležan: Općinski sud u Konjicu

U slučaju I Prvostupnjskom Presudom broj: 49 0 P 001387 09 P 2 od 22. 12. 2009. godine odbijen je u cjelosti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan – u odnosu na oba tuženika.

Drugostupanjskom Predudom Kantonalnog suda Novi Travnik, broj: 49 0 P 001387 10 Gž 2 od 25. 03. 2010 – žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostupajnska presuda.

Zaključak, kako prvostupajnskog, tako i drugostupajnskog suda naglašavamo, radi stajališta sudske prakse:

- ❖ „Prema čl. 545. st. 1. toč. 1 Zakona o kaznenom postupku („Sl. list RBiH“, broj: 2/92) – pravo na naknadu štete pripada osobi koja je bila u pritvoru, a nije došlo do pokretanja kaznenog postupka;
- ❖ Prema čl. 543. toč- 3. istog zakona, tužba za naknadu štete podnosi se protiv Republike, odnosno Autonomne pokrajine na čijoj teritoriji se nalazi sud koji je sudio u prvom stupnju, a ako je u pitanju odluka Vojnog suda – protiv Federacije;
- ❖ U vrijeme kada je tužitelj bio u pritvoru na snazi je bila odredba čl. 13. Uredbe sa zakonskom snagom o primjeni Zakona o kaznenom postupku, koji je preuzet kao Republički zakon za vrijeme neposredne ratne opasnosti i ratnog stanja („Sl. list RBiH“, broj: 6/92, 9/92, 13/94 i 33/95). Tom odredbom je utvrđeno da se ne primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na postupak naknade štete osoba neopravdano osuđenih i neosnovano lišenih slobode. Odredba čl. 13. Zakona o primjeni Zakona o kaznenom postupku je egzistirala od 15. 06. 1992. godine do stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku Federacije BiH („Sl. novine FBiH“, broj: 43/98), odnosno do 29. 08. 1998. godine. Odredbe Zakona o kaznenom postupku Federacije BiH iz 1998. godine nemaju retroaktivnu primjenu i iste se primjenjuju na odnose nakon stupanja na snagu tog zakona.

- ❖ *Kako je u ovom slučaju šteta nastala u vrijeme kada je odredbom čl. 13. Zakona o primjeni Zakona o kaznenom postupku, preuzetog kao Republičkog zakona, derogirana iz pravnog sustava odredba članka 545. st. 1. toč- 1, preuzetog Zakona o kaznenom postupku („Sl. list FBiH“, broj: 2/02), to znači da tužitelj ne može ostvarivati naknadu štete zbog posljedica neosnovanog pritvaranja u periodu od 08. 08. 1992. godine do 01. 09. 1992. godine.*
- ❖ *Ovakvo stajalište je zauzeo i Vrhovni sud Federacije BiH u svojoj Presudi broj: 070-0-Rev-08-000 449 od 03. 09. 2009. godine.*
- ❖ *No, u svakom slučaju potraživanja tužitelja su zastarjela. “*

U slučaju II prvostupnjskom Presudom broj: 95 0 P 004007 08 P od 03. 03. 2010. godine odbijen je u cjelosti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan – u odnosu na oba tuženika.

Drugostupnjskom Presudom Okružnog suda u Trebinju, broj: 95 0 P 004007 10 Gž od 18. 01. 2011 – žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostupnja presuda.

Radi stajališta sudske prakse, želimo istaći samo neke dijelove iz obrazloženja navedenih presuda:

- ❖ *„Sud nije prihvatio navode tužitelja da se, u radnjama neosnovanog lišenja slobode, te fizičkog i psihičkog malteretiranja tužitelja tijekom boravka u logoru – stiču obilježja kaznenog djela „Ratnog zločina protiv civilnog stanovništva“ iz čl. 142. KZ SFRJ, kaznenog djela „Surovog postupanja sa ranjenicima, bolesnicima i ratnim zarobljenicima“ iz čl. 150. KZ SFRJ i kaznog djela „Rasne i druge diskriminacije“ iz čl. 154. istog Zakona, koja kaznena djela ne zastarjevaju – pa nisu zastarjela niti potraživanja tužitelja;*

Naime, tužitelj nije ukazao ni na jednu pravomoćnu presudu koja bi ukazivala na postojanje ratnog logora zvanog „Bileća“, odnosno na osobe koje bi pojedinačno odgovarale za navedena kaznena djela, pa da bi sud, sukladno čl. 12. st. 3. ZPP-a bio vezan za kaznenu presudu.

Sem toga, ni sam tužitelj nije dokazao bitna obilježja tih kaznenih djela (biće kaznenog djela).

- ❖ *U odnosu na istaknuti prigovor zastare potraživanja – isti je prihvaćen, s obrazloženjem da je tužitelj mogao potraživati naknadu štete samo u rokovima koji su utvrđeni čl. 376. ZOO. Kako je teritoriji na kojoj se desilo pritvaranje – u ovom slučaju to je Republika Srpska - neposredna ratna opasnost i ratno stanje ukinuto dana 19. 06. 1996. godine, to je tužitelj mogao samo u periodu od tri godine nakon tog dana potraživati navedenu naknadu. (a tužitelj je to učinio tek 15. 07. 2008. godine). Osim toga, rok zastarjelosti utvrđen odredbom čl. 377. ZOO može se primjeniti samo ako je postojanje kaznenog djela utvrđeno i donesena pravomoćna sudska presuda protiv osoba koje su konkretno počinile kaznena djela (naprijed navedena od strane tužitelja). Kako to nije bio slučaj u ovom predmetu (a niti se radi o izuzetku kada se kaznena odgovornost može utvrditi i u parničnom postupku, ako je kazneni postupak obustavljen ili se nije mogao pokrenuti zato što je okrivljeni umro, duševno obolio ili postoje druge okolnosti koje isključuju kazneno gonjenje ili kaznenu odgovornost konkretne osobe kao izvršioca djela), nije se u ovom slučaju mogla primijeniti odredba čl. 100. KZ SFRJ (o nenastupanju zastare za takva djela), pa se, shodno tome, u ovom slučaju i ne primjenjuje odredba čl. 377. ZOO, već odredba čl. 376. ZOO – glede zastare potraživanja“*

U slučaju III prvostupnjskom Presudom broj: 56 0 P 019197 08 P od 08. 10. 2009. godine odbijen je u cjelosti tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan – u odnosu na prvotuženu Državu BiH, dok je drugotužena Federacija BiH obavezana da tužiteljima isplati ne ime nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog povrede prava ličnosti, odnosno ugleda i časti, te nehumanog tretmana za vrijeme zatočeništva u logoru - iznose od:

Radi stajališta sudske prakse, želimo istaći samo neke dijelove iz obrazloženja navedene presude.

- ❖ *Usvojen je prigovor o nedostatku pasivne legitimacije na strani prvotuzene – države BiH, iz razloga nevedenih kao u slučaju I (obveze Federacije BiH glede Ustava Federacije BiH u odnosu na sustav obrane, Zakon o obrani Federacije BiH od 09. 07. 1996. godine kojim je propisano da se Vojska Federacije BiH sastoji od AR BiH i HVO; Zakon o obrani BiH po kojem su entitetske vlade odgovorne za dugove, zaduženja i ostale obveze entitetskih ministarstva obrane, nastale prije 01. 01. 2006. godine – kada je na snagu stupio Zakon o obrani BiH);*
- ❖ *Prigovor zastare potraživanja nije usvojen, jer je sud ocijenio da, u ovom slučaju, ima mjesta primjeni odredbi čl. 377. ZOO glede zastare, pozivajući se na odredbe čl. 100. KZ SFRJ, po kojem ne zastarijeva kazneno gonjenje za kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, a koja se odnose na Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima (od 12. 08. 1949. g.). Sud je bio mišljenja da su tužitelji pružili valjane dokaze vezane za njihov boravak u logoru, kao i nehuman tretman u istome. Ovakav zaključak, po mišljenju Općinskog suda u Konjicu, proizilazi i iz stava Ustavnog suda BiH u Odluci broj: AP-289/03*

Naglašava se da su predmeti navedeni ilustracije radi!!!

Radno-pravni sporovi

U okviru parničnih predmeta poseban segment zauzimaju predmeti iz radno-pravnih sporova, tj. predmeti u kojima zaposlenici institucija BiH tuže Bosnu i Hercegovinu i pojedine institucije BiH iz različitih osnova (prijema na rad, obračuna plata, obračuna pojedinih vrsta naknada, i sl.)

U tijeku izvještajnog perioda, od ukupno 731 parničnog predmeta - 381 predmet se odnose na radno-pravne sporove. Od navedenih predmeta najviše je onih u kojima je tuženik bilo:

- Ministarstvo obrane BiH (304);
- Uprava za neizravno oporezivanje (26);
- Granična policija BiH (18);
- Državna agencija za istrage i zaštitu-SIPA (8),
- Vijeće ministara BiH (5)...

Posebnu pozornost treba pokloniti radno-pravnim sporovima koji su nastali iz tužbi pripadnika:

- Granične policije BiH, i
- Ministarstva obrane BiH.

⇒ Suština prvih sporova (u kojima je tuženik Ministarstvo obrane/odbraneBiH) odnosi se na sporove u kojima pripadnici Oružanih snaga BiH i zaposlenici Ministarstva obrane BiH potražuju isplatu razlike naknada plata i drugih naknada, i to nakon i to nakon perioda – 01. 01. 2006. godine, a radi se o osobama koje su bile na službi u entitetskim vojskama, odnosno zaposlene u entitetskim ministarstvima obrane, pa preuzeti na rad u Ministarstvo obrane BiH, u kojima isti potražuju naknade plata do donošenja konačne odluke o njihovom statusu. Naime, u periodu od preuzimanja istih u Oružane snage BiH, odnosno Ministarstvo obrane BiH, pa do rješavanja njihovog konačnog statusa, istima su isplaćivane plate i naknade sukladno propisima koji su bili na snazi u vrijeme

donošenja Zakona o obrani BiH („Sl. glasnik BiH“, broj: 88/05), odnosno Zakona o službi u Oružanim snagama BiH („Sl. glasnik BiH“, broj: 88/05). Primjena entitetskih propisa na navedeni način, dovela je do različite visine primanja zaposlenih.

Na temelju dosadašnje prakse, možemo slobodno reći da je Sud BiH prihvatio osnovanim stav Pravobraniteljstva BiH kao zakonskog zastupnika tuženog Ministarstva obrane BiH, po kojem je ovo ministarstvo ispravno i zakonito postupalo prigodom „zadržavanja“ pozicija, plata i drugih naknada „preuzetih“ pripadnika Oružanih snaga, odnosno zaposlenika entitetskih ministarstava, do donošenja konačne odluke o njihovom statusu. Navedeno je u cjelosti sukladno utvrđenom u članku 62. Zakona o obrani BiH i članku 188. Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, zbog čega su i sve do sada donešene odluke bile u korist tuženoga.

S tim u vezi, podsjećamo i na Odluku Ustavnog suda BiH, donijetu na plenarnoj sjednici 23. i 24. studenog 2007. godine (broj: U-18/06), u okviru koje su odredbe članka 62. stavak (5) Zakona o obrani BiH, koje se, po analogiji mogu primjeniti i na to kada je u pitanju utvrđivanje plate i naknada, prema članku 185. stavak (1) Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, jer na istovjetan način reguliraju prava iz radnog odnosa – tj. predviđaju zadržavanje svih prava u istom obimu, - ocijenjene kao sukladne Ustavu BiH.

⇒ Suština drugih sporova (u kojima je tužena Granična policija BiH) svodi se na osporavanje isplate razlike naknade na ime troškova prevoza, na način kako je to propisano Odlukom ravnatelja Granične policije BiH od 30. 05. 2002. godine, koja Odluka je, u biti, nastojala limitirati trošove ove vrste na razmnu mjeru.

Pojedinačna potraživanja tužitelja iz ovog osnova dosegala su iznose i do 20.000,00 KM i više, pa kada se u obzir uzme broj parnica tijekom izvještajnog perioda, s tim da je broj tužitelja po jednoj parnici bio po 15 i više (oko 150 tužitelja), to sigurno nije zanemarljivo.

Inače, postupci iz ovog osnova su zasigurno „obilježili“ kako 2009, tako i 2010. godinu.

Napominjemo da su predstavnici Granične policije BiH i Pravobraniteljstva BiH u tijeku priprema za pojedina ročišta ostvarivali odličnu suradnju, da smo od Granične policije BiH dobijali blagovremeno sva izjašnjenja i potrebite dokaze.

Dosadašnja praksa Suda BiH je bila da je Sud udovoljio zahtjevima tužitelja za isplatu razlike naknade troškova prevoza na posao i s posla, s obrazloženjem da je Granična policija BiH trebala primjeniti točku 1a), umjesto točke 1b) navedene Odluke Ravnatelja, tj. da tužitelji imaju pravo na isplatu razlike troškova prevoza na bazi „cijene mjesečne karte na toj relaciji“.

Na ovakve odluke Suda BiH Pravobraniteljstvo BiH je ulagalo i redovne i vanredne pravne lijekove, koji su riješeni odbijanjem istih što, u suštini, znači da su potvrđene prvostupanjske odluke Suda BiH.

Značajno je naglasiti da su ovim presudama, često, dosuđivani veći troškovi parničnog postupka, nego što su bili sami iznosi tužbenih zahtjeva.

Kao primjer stava Suda BiH navodimo navode iz obrazloženja drugostupanjske Presude broj: Gž- 139/09, po kojima „*tužitelji su imali pravo na naknadu troškova prevoza svaki vikend u mjesecu, pa je irelevantno pozivanje tužene u žalbi na prosječan mjesečni broj vikenda u godini (4,33 vikenda mjesečno), jer je smisao navedene naknade troškova prevoza da se tužiteljima omogući posjeta obitelji jedanput tjedno pa, s obzirom da tužitelji rade u turnusima, irelevantno je da li će oni to pravo koristiti u dane vikenda ili u radne dane kada oni koriste pravo na tjedni odmor, s obzirom na specifičnu organizaciju rada, odnosno radnog vremena.*

Također je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da se tužiteljima, kojima se naknada isplaćuje prema visini mjesečne karte autoprevoznika na konkretnoj relaciji, ne može vršiti umanjene navedene naknade za pojedine dane odsustva radnika sa posla. Ovo pogotovo kada se ima u vidu način obračuna visine mjesečne karte kao i da ni tužena nije propisala način umanjnja naknade troškova prevoza ovoj kategoriji korisnika naknade za prevoz za pojedine dane odsustva s posla“.

Ovakav stav drugostupanskog vijeća suda BiH mogao bi biti pokazatelj u smislu uredjenja naknada za troškove prevoza zaposlenima u institucijama BiH, pogotovo glede umanjnja naknade za određene dane odsustva, što svakako treba regulirati podzakonskim aktom.

Poučeni dosadašnjom praksom Suda BiH, kako u prvostupanjskom, tako i u drugostupanjskom postupku, predložili smo Graničnoj policiji BiH da u navedenim predmetima pokuša vansudsku nagodu sa tužiteljima, barem kada je u pitanju jedan dio potraživanja istih (radi se o tzv. „petom vikendu“, tj. zauzetom stajalištu drugostupanjskih vijeća Suda BiH da se zaposlenima u Graničnoj policiji BiH, na ime troškova prevoza za udaljenosti mjesto rada-mjesto prebivališta preko 80 km, kao nesporan, treba priznati peti vikend u mjesecu – tj. izvršiti isplata sukladno točki c) pomenute Odluke Ravnatelja). Predlažući navedeno, smatrali smo da ćemo znatno uticati na smanjenje troškova ovih postupaka, kao i na ekonomičnost u vođenju istih.

Ovršni predmeti („I“)

U izvještajnom periodu u radu su bila ukupno 964 ovršna predmeta, s tim da je 431 predmet prenesen iz ranijih godina, a u 2010. godini zaprimljena su još 533 ovršna predmeta. U 2010. godini riješeno je ukupno 210 ovih predmeta (22 %).

Od ukupnog broja primljenih ovršnih predmeta u tijeku izvještajnog perioda (533) Bosna i Hercegovina i njene institucije pojavljuju se:

- ❖ u ulozi tražitelja ovrhe (povjeritelja) u 153 predmeta
 - pri tome, u najvećem broju, tražitelj ovrhe je bio Sud BiH (69 prijedloga),
 - zatim Ministarstvo obrane/odbrane BiH (35 prijedloga);
 - Uprava za neizravno oporezivanje BiH (17 prijedloga); Granična policija BiH (10 prijedloga) itd.
- ❖ a kao ovršenik (dužnik) u 380 predmeta
 - pri tome, u najvećem broju, ovršenik je bila Granična policija BiH (u 319 prijedloga),
 - zatim Ministarstvo obrane/odbrane BiH (u 22 prijedloga); Uprava za neizravno oporezivanje BiH (u 22 prijedloga) itd.

Kada je riječ o vrijednostima ovršnih predmeta treba istaći:

- da je vrijednost svih 964 ovršna predmetaiznosila 12.108.270,93 KM (za 2009. godinu broj predmta je bio 543 a njihova vrijednost 7.909.075,43 KM);
- riješeno je 210 ovršnih predmeta sa vrijednošću istih od 2.664.062,86 KM, od toga:
 - za naplatu: tj. u 75 prijedloga za ovrhu u korist Proračuna BiH, odnosno neke od institucija BiH, s vrijednošću predmeta u iznosu od 1.077.297,91 KM;
 - za isplatu: tj. u 135 prijedloga za ovrhu određena je ovrha protov ovršenika – neke od institucija BiH, s vrijednošću predmeta u iznosu od 1.586.764,95 KM;

Iako je Zakon o ovršnom postupku na razini Bosne i Hercegovine omogućio da ovršni postupak bude daleko efikasniji, moramo reći da ne možemo biti zadovoljni brojem riješenih predmeta ove vrste (u izvještajnom periodu – procenat okončanja ovih predmeta, što podrazumijeva donošenje rješenja o ovrsi, s obavješću suda o izvršenoj naplati – bio je svega 22 %).

Istina, u ovim predmetima, efikasnost postupka ne zavisi samo ni od Pravobraniteljstva BiH, niti mjerodavnog suda kojemu se podnosi prijedlog za ovrhu, nego i od drugih institucija i pravnih osoba. Radi se o dijelu postupka u kojem Pravobraniteljstvo „prikuplja“ podatke o npr. imovini ovršenika, njegovim računima kod poslovnih banaka, posjedovanju dionica i sl.

Međutim i pored efikasne zakonske regulative koja formalno-pravno omogućava naplatu potraživanja u korist tražitelja ovrhe, Pravobraniteljstvo BiH kao zakonski zastupnik BiH i njenih institucija, veoma često nije u mogućnosti da naplati potraživanje od dužnika protiv kojih se vodi ovršni postupak i to iz više razloga, kao što su:

- ovršenik ne posjeduje imovinu podobnu za ovrhu;
 - ovršenik nije dostupan, niti mu se može uručiti rješenje o ovrsi (iselio iz BiH);
 - nepostojanja međudržavnih ugovora o izvršenju ovršnih presuda.
- a) Jedan od razloga zbog kojih se postupak ovrhe ne može efikasno sprovesti je taj što osobe, protiv kojih se vodi ovršni postupak, ne posjeduju imovinu koja bi mogla biti podobna za ovrhu, s ciljem namirenja potraživanja u korist Proračuna institucija BiH.

Primjera radi, takav postupak ovrhe Pravobraniteljstvo BiH provodi kada, postupajući po pravomoćnim presudama mjerodavnog suda, donešenim u kaznenim stvarima, izvršava mjeru oduzimanja (vraćanja) imovinsko-pravne koristi pribavljene kaznenim djelom.

Takvih postupaka u izvještajnom periodu je bilo 23, a visina izrečene mjere oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, koju bi Pravobraniteljstvo BiH u ovršnom postupku, trebalo oduzeti je 4.134.924,84 KM.

Radi se o predmetima u kojima je Sud BiH izrekao osuđujuće presude za različite vrste kaznenih djela (utaja poreza, trgovina ljudima, i sl.), osuđujući okrivljene (kako fizičke, tako i pravne osobe) na kazne zatvora i/ili novčane kazne, uz istovremeno izricanje mjere oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

Ilustracije radi, navodimo predmete:

- **I-127/09 protiv Kučević Tasima**, kojem je, uz kaznu zatvora u trajanju od 12 godina i novčanu kaznu u iznosu od 20.000,00 KM izrečena i navedena mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom u iznosu od 286.440,00 KM;
- **predmet I-152/09 protiv Mikulić Dragan-a i Mikulić Company**, kojima je, uz kaznu zatvora za fizičku osobu u trajanju od 3 godine i 10 mjeseci i novačnu kaznu u iznosu od 55.000,00 KM – za fizičku osobu i 90.000,00 KM – za pravnu osobu, izrečena i mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom u visini od 453.159,31 KM;
- **I-78/07 protiv Čupina Nermina**, kojem je, uz kaznu zatvora u trajanju od 14 godina, izrečena i navedena mjera u iznosu imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom u iznosu od 38.518,45 KM.

Problemi sa kojima se Pravobraniteljstvo BiH suočava u izvršavanju ove mjere su brojni i isti se, prije svega odnose na:

- najčešće situacije u kojima, od dostavljanja pravomoćne presude, pa do pokretanja postupka ovrhe za oduzimanjem imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, osuđena osoba raspolaže pokretnom i nepokretnom imovinom na taj način da, kada Pravobraniteljstvo BiH zatraži podatke o imovini tih osoba, mjerodavni organi nas obavještavaju da iste i nema;
- preko neprimjerene „sporosti“ u dostavljanju traženih informacija od pojedinih zemljišno-knjižnih ureda, policijskih uprava i sl;
- do činjenice da i sam Sud BiH, odnosno postupajući sudac, a ni tužitelj kao predlagač, tijekom vođenja kaznenog postupka, se ne odlučuju za izdavanje privremene mjere zabrane svake vrste raspolaganja imovinom okrivljenih osoba, sukladno članku 395. Zakona o kaznenom postupku pred Sudom BiH (točnije, poznat nam je samo jedan slučaj u kojem je Sud BiH bio donio ovakvu privremenu mjeru, ali je istu vrlo brzo, po zahtjevu odvjetnika osuđene osobe i brisao);
- kao i do situacija u kojima Pravobraniteljstvo BiH, prikupljajući podatke o imovini osoba protiv kojih je izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, mora žurno reagirati kada, na temelju saznanja iz kazneno-popravnih zavoda u kojima pojedini osuđeni, kojima je izrečena navedena mjera, izdržavaju kaznu zatvora, otvoreno zatraže posjetu notara „*kako bi zaključili darovne ugovore*“, pa se nalazimo u situaciji da dajemo mišljenja upravama kazneno-popravnih zavoda da li se posjeta notara osuđenoj osobi, kod ovakvih saznanja, može uskratiti, te da li je to sve sukladno članku 3.(1) (2) i članku 80. (1) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera („Službeni glasnik BiH“, broj: 12/10 – pročišćeni tekst) („*lišavanje prava ili ograničavanje u pravima za osuđene osobe samo u granicama nužnim za ostvarivanje svrhe zbog koje su izrečene*“);
- zakonske norme iz Zakona o kaznenom postupku pred Sudom BiH, kojim je jasno utvrđeno da:
 - „... *kazneno odjeljenje Suda po službenoj dužnosti pokreće postupak za izvršenje odluke o oduzimanju imovinske koristi*“ (čl. 192.), što se, u praksi, okončava dostavljanjem pravomoćne presude Suda BiH, u kojoj je izrečena i takva mjera Pravobraniteljstvu BiH, na dalje postupanje, uz sve naprijed navedene teškoće;
 - „... *će Sud visinu imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom utvrditi po slobodnoj ocjeni, ako bi inače njeno utvrđivanje bilo povezano s nesrazmjernim teškoćama ili sa znatnim odugovlačenjem postupka*“, u kom slučaju Sud može po službenoj dužnosti odrediti i privremene mjere osiguranja po odredbama koje važe za ovršni postupak, i u tom slučaju Sud primjenjuje odredbe članka 202. citiranog zakona.;
 - da je Republika Srpska donijela Zakon o oduzimanju imovine stečene izvršenjem kaznenog djela („Službeni glasnik RS“, broj: 12/10), kojim su puno detaljnije uređena neka pitanja ovog postupka, a osobito mjerodavnosti pojedinih institucija, što sve ukazuje na to da bi se problematici izvršenja mjere oduzimanja imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom i u narednom periodu trebala obratiti posebna pozornost.

Ovoj problematici smo u Izviješću o radu Pravobraniteljstva BiH posvetili osobitu pozornost iz više razloga:

- na ovo smo ukazivali i u svom Izviješću o radu za 2009. godinu, a u pogledu „uspješnosti“ provođenja ove mjere ništa se nije promijenilo;

- osjećamo odgovornost zbog nemogućnosti provođenja mjere „oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom“ koja, samo za ovaj izvještajni period, ima vrijednost od od 4.134.924,84 KM za 23 predmeta u radu;
- ovo je bila tema koju smo obradili:
 - na Okruglom stolu na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), koji se održavao u Neumu, u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine i na kojem su bili nazočni nositelji pravobraniteljske funkcije iz cijele regije (republika bivše SFRJ);
 - na Konferenciji koja se, u organizaciji Centra za edukaciju sudaca i tužitelja u Federaciji BiH, održavala u Mostaru, u vremenu od 21. do 22. studenog 2010. godine na temu „Borba protiv kriminala i korupcije u BiH“, i na koja oba skupa je zaključeno da ovakav sustav provođenja mjere „oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom“ mora žurno pretrpjeti posebnu zakonsku regulativu (bilo donošenja posebnog zakona, bilo institucionalnog uređenja na drugačiji način).

- b) Kada govorimo o ovoj vrsti predmeta, moramo reći da se najveći dio istih odnosi se na postupke ovrhe poradi naplate troškova kaznenog postupka, u kojim postupcima Pravobraniteljstvo, također, nailazi na probleme u svezi podataka o imovini ovršenika, dostupnosti ovršenika, i sl.

Sa 31. 12. 2010. godine Pravobraniteljstvo BiH je u radu imalo 107 ovršnih predmeta u kojima je predmet prijedloga za ovrhu bila naplata troškova kaznenog postupka. Napomene radi ističemo da su troškovi tih kaznenih postupaka iznosili 141.757,69 KM, (pojedinačno po presudi, počev od 52,00 KM pa do 9.000,00 KM); troškovi paušala – 12. 594,70 KM (većinom po 100,00 KM), a troškovi samog ovršnog postupka – 18.521,00 KM (po 240,00 KM).

Interesantan podatak je taj da su ovi troškovi naplaćeni samo od osoba koji su osuđeni na manje kazne (novčanu kaznu, uvjetnu osudu ili kaznu zatvora u kraćem trajanju – do 2 godine), dok isti troškovi još uvijek nisu naplaćeni od osoba koje su osuđene na veće kazne i koje su, pri tome, najčešće imali angažiranog odvjetnika po službenoj dužnosti.

- c) Poseban problem nemogućnosti namirenja u ovršnom postupku jeste onaj koji se odnosi potraživanja protiv osoba koji su strani državljani. Sud Bosne i Hercegovine u svojim pismenima se poziva da između država: Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore i Republike Hrvatske, nije potpisan ugovor o međusobnom izvršenju rješenja o ovrhi, nego samo pravomoćnih sudskih odluka u kaznenim stvarima kojima je propisan nadzor nad osobama kojima je izrečena uvjetna osuda, zatim odluka kojima je izrečena kazna zatvora i druge mjere koje podrazumijevaju lišenje slobode.

Ipak, izuzetaka ima, pa stoga naglašavamo Rješenje broj: R.br. 10/10 od 20. 07. 2010. godine, koje je, po zamolnici Suda BiH, donio Osnovni sud u Baru (Crna Gora) i kojim se priznaje Rješenje o ovrsi Suda BiH broj: I-260/09 od 16. 03. 2010. godine.

Kod takvog stanja stvari, Pravobraniteljstvo BiH, objektivno, nije u mogućnosti okončati pokrenute ovršne postupke radi prinudne naplate troškova kaznenog postupka, čija visina nije zanemarljiva.

Upravni predmeti („U“)

U tijeku izvještajnog perioda Pravobraniteljstvo BiH imalo je u radu ukupno 73 upravna predmeta, od kojih su iz ranijih godina prenesena 53 predmeta, a u izvještajnoj 2010. godini zaprimljeno je još 20 predmeta. Od ukupnog broja predmeta u radu riješeno je 12 predmeta, ili 16 %.

Od ukupnog broja primljenih upravnih predmeta u tijeku izvještajnog perioda (20) Bosna i Hercegovina i njene institucije pojavljuju se:

- ❖ u ulozi tužitelja u 6 predmeta
 - po 2 predmeta su tužitelji: Ministarstvo obrane/odbrane BiH, Uprava za neizravno oporezivanje BiH i Centar za uklanjanje mina BiH,
- ❖ a kao tuženi u 14 predmeta
 - 5 predmeta u kojima je tuženo Centralno izborno povjerenstvo BiH, 3 predmeta u kojima je tuženo Vijeće ministara BiH itd.

Većina ovih predmeta odnosi se na zahtjeve za poništenje rješenja organa uprave.

Posebnu grupu ovih predmeta predstavljaju tužbe kojima se traži poništenje odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, odnosno rješenja Apelacionog odjeljenja Suda BiH (kao drugostupanskog organa), ili pak naknada štete zbog izgubljene dobiti, a sve u svezi odluka vezanih za izbore održane u mjesecu listopadu 2010. godine, u kojima se tužitelji, između ostaloga, pozivaju na kršenje odredbi Izbornog zakona BiH i Zakona o zabrani diskriminacije (tužitelji: Mirnes Ajanović, Zijad Aličić i sl.)

Valja istaći da u upravnim sporovima, u kojima se kao tužitelj ili tuženik pojavljuje institucija BiH, Pravobraniteljstvo BiH iste ne zastupa iste ex lege, nego po posebnim ovlastima tih institucija.

U tim slučajevima institucije uglavnom daju ovlasti da ih u ovim sporovima zastupa Pravobranitelj BiH.

Predmeti vansudske nagodbe

Kada su u pitanju predmeti vansudske nagodbe treba naglasiti da je suština vansudske nagodbe da se mirnim putem, bez pokretanja redovnog sudskog postupka, pokuša riješiti određeni, uglavnom imovinsko-pravni zahtjev, postavljen od strane zainteresirane osobe, kako bi se izbjegli nepotrebni troškovi postupka i uštedilo na vremenu.

U izvještajnom periodu u 2010. godini Pravobraniteljstvo BiH imalo je u radu 6 takvih predmeta, od kojih je pet (5) zaprimljeno tijekom 2010. godine, a pet je predmeta i okončano u izvještajnom periodu (83 %).

Od ukupnog broja primljenih upravnih predmeta u tijeku izvještajnog perioda (5) Bosna i Hercegovina i njene institucije pojavljuju se:

- ❖ u svih 5 predmeta kao (tužena) strana kojoj druga strana predlaže vansudsku nagodbu
 - 2 predmeta u kojima je nagodba predlagana Ministarstvu obrane/odbrane, te po 1 predmet s prijedlogom za nagodbu za (iraničnu policiju BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH i samu Državu BiH.

Napominjemo da riječ „riješeni“ ne znači i da su zaključene vansudske nagodbe, nego su, u pravilu, takvi predmeti „pretvoreni“ u parnične predmete u kojima je osoba ili institucija koja je predlagala vansudsku nagodbu, na kraju podnijela tužbu spram neke od institucija BiH.

Predmeti vansudske nagodbe odnosili su se na zahtjeve fizičkih osoba za naknadu štete spram neke od institucija BiH. Ovi predmeti rješavaju se tako da, kada Pravobraniteljstvo BiH zaprimi predmet za vansudsku nagodbu, isti žurno prosljeđuje mjerodavnoj instituciji na izjašnjenje glede osnovanosti postavljenog zahtjeva, odnosno eventualnog pristanka mjerodavne institucije na vansudsku nagodbu. U dosadašnjoj praksi Pravobraniteljstva BiH mjerodavne institucije, uglavnom, nisu pristajale na vansudsku nagodbu.

Davanje pravnih mišljenja (“M”)

Davanje pravnih mišljenja je veoma složen i kompleksan pravni posao, koji mogu obavljati pravnici sa dugogodišnjim iskustvom koji su vrsni poznavaoi zakonskih propisa. Pravilnim stavom kod davanja mišljenja mogu se spriječiti zlouporabe i prouzrokovanje štete po državnu imovinu, kao i spriječiti kršenje imovinskih propisa.

U izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo BiH je davalo pravna mišljenja o zaključivanju ugovora u kojima je ugovorna strana Bosna i Hercegovina ili njene institucije. Radi se o raznim vrstama ugovora i okvirnih sporazuma čije zaključivanje je neophodno za rad i funkcioniranje institucija BiH.

Posebno bismo, zbog specifičnosti, elemenata inostranosti i potrebe žurnog rješavanja, istakli ažurno davanje pravnih mišljenja od strane Pravobraniteljstva BiH za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, uz napomenu da je temeljitu činjeničnu i pravnu analizu i davanje mišljenja omogućilo i blagovremeno i uredno dostavljanje zahtjeva za ocjenu relevantne dokumentacije.

Valja napomenuti da se, u ovom segmentu, često susrećemo sa potrebom da analiziramo propise imovinsko-pravne prirode drugih zemalja, što svakako zahtijeva poseban angažman i dodatan napor.

U izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo BiH imalo je u radu ukupno 1792 mišljenja, i svi zahtjevi su riješeni tijekom izvještajnog perioda (100%). Valja napomenuti da je broj datih mišljenja bio i veći, obzirom da su pojedine institucije BiH, jednim zahtjevom, često tražile i od Pravobraniteljstva BiH dobijale više mišljenja u svezi budućih ugovora ili postupanja koje žele poduzeti.

Predmeti sa elementom inostranosti

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u radu imalo ukupno 14 predmeta sa elementom inostranosti, s tim da je u izvještajnoj 2010. godini nije riješen niti jedan predmet. Ukupna vrijednost u predmetima sa elementom inostranosti je 25.023.319,72 KM.

Zbog važnosti ovih predmeta, na zakazana ročišta pred inostranim sudovima (Republika Hrvatska i Republika Srbija), pristupali su članovi Kolegija (Pravobraniteljica i obje Zamjenice). Radi se o predmetima:

- **Ei-3/04 tužitelja poduzeća „Stvarnost“ Vinkovci**, protiv tuženog Ministarstva vanjskih poslova BiH, u kojem postupku je uložena i protivtužba, a radi se o potraživanju koje datira još iz 1996. godine (580.800.80Kn), i koji se predmet se vode kod Općinskog suda u Zagrebu. Po reviziji, koja je donešena u korist BiH, u ponovnom postupku, isti sud donosi istovjetnu prvostupansku presudu, na koju je Pravobraniteljstvo BiH uložilo žalbu 23. 01. 2011. godine.
- **Ei-5/04 tužiteljice Bosne i Hercegovine**, protiv tužene – Republike Hrvatske radi naknade štete (zbog nezakonitog rada suda u postupku ovrhe) prvostupanskom presudom odbijena je tužba BiH.
- **Ei-2/03 tužitelja Lyoyd iz Londona (za: „Triglav“ dd Ljubljana i dr.)**, protiv svih bivših republika SFRJ, osim Slovenije, radi regresne isplate štete, počinjene Aerodromu Brnik (Ljubljana), zbog bombardiranja od strane JNA 28. 06. 1991. godine, u vrijednosti od 14.901,257 USD, koji se predmet vodi kod Trgovačkog suda u Beogradu.
U ovom predmetu sud je dana 12. 03. 2010. godine donio Rješenje o zastoju s postupkom, sve do dostavljanja obavještenja od strane Ministarstva pravde Republike Srbije o postojanju i obimu prava imuniteta drugo, treće, četvrto i peto-tužene.;
- **Ei-2/07 i Ei-6/04 tužitelja Bosna i Hercegovina**, protiv tužene Milutin Romana, koji predmeti se vode pred Općinskim sudom u Dubrovniku, radi:
 - predaje u posjed nekretnina (Vila „Bosanka“) (v.s 215.208,00 Kn) i u kom predmetu je zadnje ročište održano 23. 10. 2007. godine, a postupak je prekinut dok se ne okonča upravni postupak koji se, poradi povrata oduzete imovine obitelji Milutin vodi pred Uredom državne uprave Dubrovačko-Neretvanske županije;
 - predaje u posjed pomoćnog objekta uz vilu „Bosanka“, u kom predmetu je održan očevid na licu mjesta dana 19. 10. 2010. godine, a glavna rasprava zakazna za dan 26. 05. 2011. godine.

U ostalim predmetima sa elementom inostranosti Pravobraniteljstvo BiH je poduzimalo pravne radnje u smislu podnošenja tužbi kod mjerodavnih sudova radi zaštite imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, ili je pak davalo odgovore na tužbu u predmetima u kojima je tužena Bosna i Hercegovina i njene institucije.

Iz naprijed navedenoga jasno je da su svi postupci koji se vode kod inostranih sudova još uvijek u tijeku, i o njihovoj pravnoj sudbini ćemo Vas informirati u izvješću za narednu godinu.

Pitanje državne imovine

Smatramo da ovo pitanje zavređuje posebnu pozornost, pa u tom smislu istaćemo da je Pravobraniteljstvo BiH u izvještajnom periodu poduzimalo pravne radnje poradi zaštite i povrata nekretnina koje se nalaze van teritorije BiH, kao što su nekretnine u Dubrovačko-Neretvanskoj županiji (Vis II, Vila „Bosanka“, Vila „Aurora“ i dr.), čiji je titular prava svojine bila SRBiH s danom 31.12.1991. godine. Pravni osnov za predaju u posjed predmetne imovine nalazi se u odredbama Sporazuma o pitanjima sukcesije, koji je potpisan dana 29. lipnja 2001. godine u Beču, a kasnije i ratificiran od strane Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Savezne Republike Jugoslavije, pet jednako suverenih država nasljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, i koji Sporazum proizvodi pravno dejstvo počev od 02.06.2004. godine. Pri tome pravni osnov

za ovako postupanje Pravobraniteljstva nalazi se posebno u „Aneksu „G“ Sporazuma, kojim su regulirani privatno vlasništvo i stečena prava između država potpisnica. Također, pravni osnov nalazi se i u odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Republike Hrvatske. Pravobraniteljstvo BiH će i u narednom periodu istrajati na dosljednoj primjeni i potpunoj realizaciji predmetnog Sporazuma i Zakona.

Posvećujući poseban osvrt u ovom Izviješću pitanju „državne imovine“, želimo naglasiti:

- člankom 13. stavak 2. Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine utvrđeno je da je temeljna mjerodavnost Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobraniteljstvo BiH) „... **pravna zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se financiraju iz proračuna institucija Bosne i Hercegovine.**“;
- sličnu odredbu, kojom se definira temeljna mjerodavnost pravobraniteljstava na različitim razinama vlasti u BiH (dva entiteta: Republika Srpska i Federacija BiH, Brčko Distrikt i 10 kantona), sadrže gotovo svi zakoni o pravobraniteljstvima navedenih razina vlasti.

Ova zakonska odredba dovoljno govori:

- kako o značaju pravobraniteljstva, kao institucije,
- tako i o „tijesnoj“ vezi koja se javlja u radu institucije pravobraniteljstva i zakonske regulative koja se odnosi na imovinu, a kada je riječ o Pravobraniteljstvu BiH – na imovinu BiH.

Podsjećanja radi, navodimo kakvo je sadašnje stanje u pogledu reguliranja ove materije:

1. Kao prvo, Visoki predstavnik za BiH svojom Odlukom od 18. 03. 2005. godine „nametnuo“ je **Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom** („Sl. glasnik BiH“, broj: 18/05, 29/06, 85/06, 32/07, 41/07, 74/07, 99/07 i 58/08).

To „PRIVREMENO“ – traje već VIŠE OD ŠEST GODINA!

Istovremeno kada je nametnut (donesen), **Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom**, predvidio je i **izuzetke od te „privremene“ zabrane**, kako slijedi:

- „**imovina i prava poduzeća, registrirana kao takva, koja su predmet privatizacije prema Okvirnom zakonu o privatizaciji poduzeća i banaka u Bosni i Hercegovini** („Sl. glasnik BiH“, broj: 14/98 i 14/00) i važećih propisa donesenih na temelju njega“;
- „**Povjerenstvo za državnu imovinu, osnovano odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“, broj: 10/05), može, na prijedlog zainteresirane strane, odlučiti da određenu državnu imovinu izuzme od privremene zabrane prema ovom zakonu“.

Ovu, drugu mogućnost, Povjerenstvo za državnu imovinu je koristilo i bilo bi jako interesantno, utvrditi

- koji su to bili kriteriji kojima se povjerenstvo za državnu imovinu rukovalo kada je donosilo odluke o izuzeću od zabrane raspolaganja državnom imovinom;
- koji je to broj odluka o izuzeću od privremene zabrane do sada donesen;
- kolika je površina nekretnina koje su navedenim odlukama Povjerenstva izuzete od zabrane raspolaganja,
- a da ne govorimo kolika je tržišna vrijednost istih.

Zakon je na snagu stupio odmah, tj. 18. 03. 2005. godine, a „**privremena zabrana raspolaganja državnom imovinom ostaje na snazi do stupanja na**

snagu zakona kojim se uređuje provođenje kriterija koji će se primjenjivati za utvrđivanje imovine koja je vlasništvo BiH, RS, FBiH i Brčko Distrikta BiH, i utvrđivanja prava vlasništva i upravljanja državnom imovinom, koji će se donijeti na preporuku Povjerenstva, i to najkasnije u roku od jedne godine dana..“

Drugim riječima, Zakon o državnom imovini, na preporuku posebnog Povjerenstva, trebalo je donijeti do ožujka 2006. godine. Taj rok nije ispoštovan.

Sedam (7) dosadašnjih izmjenama i dopuna ovog Zakona odnosile su se, prvenstveno, na rok trajanja „privremene“ zabrane raspolaganja, pa se taj rok produživao, počev od 30. 06. 2006. godine pa sve do posljednje izmjene Zakona kojim je produžen rok donošenja Zakona o državnoj imovini na, najblaže rečeno, „rastezljiv“ i u pravnoj teoriji nepoznat rok, koji glasi:

„odnosno do potvrđivanja prihvatljivog i održivog rješenja pitanja raspodjele državne imovine između države i drugih razina vlasti od strane Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira ili dok Visoki predstavnik drugačije ne odluči“.

Valja napomenuti da je jedna, od dosadašnjih sedam izmjena Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom, donijela, sem produženja roka „privremene zabrane raspolaganja“ i normu kojom se od zabrane raspolaganja izuzima i „dio državne imovine koja će i dalje služiti za potrebe odbrane, sukladno članku 71. i 74. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, broj: 88/05)“.

2. Kao drugo, a vezano za navedeni Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom, Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o utvrđivanju Povjerenstva za državnu imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obveza Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u upravljanju državnom imovinom („Sl. Glasnik BiH“, broj: 10/05).

Članovi navedenog Povjerenstva imenovani su tek 2007. godine, Odlukom Vijeća ministara o imenovanju članova Povjerenstva za državnu imovinu („Sl. glasnik BiH“, broj: 61/07), koje Povjerenstvo je trebalo Vijeću ministara ponuditi:

- do 01. rujna 2007. kriterije za utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, te utvrđivanje prava i obveza BiH, entiteta i BD BiH,
- odnosno do 20. rujna 2007. godine potrebite propise za reguliranje pitanja imovine iz članka 1. Odluke o osnivanju Povjerenstva.

3. Kao treće, u periodu „privremene zabrane raspolaganja državnom imovinom“ - jedan entitet u BiH donio je poseban zakon o statusu državne imovine. Naime, Narodna skupština Republike Srpske donijela je dana 14. rujna 2010. godine Zakon o statusu državne imovine koja se nalazi na teritoriji Republike Srpske i pod zabranom je raspolaganja.

Uz gred, treba napomenuti da su poslanici zakonodavnog tijela tog entiteta daleko više radili u oblasti zaštite imovinskih prava, pa je tako nedavno Republika Srpska donijela i poseban Zakon o provođenju Aneksa „G“ Sporazuma o pitanjima sukcesije na teritoriji Republike Srpske („Sl. glasnik RS“, broj: 71/10),

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, želimo istaći i to da je Kolegij Pravobraniteljstva BiH u 2009. godini zauzeo stav da se, kao programski zadatak u 2010. godini, u postupku implementacije Aneksa A Sporazuma o pitanjima sukcesije („Službeni glasnik BiH“, broj: 43/01), pristupi podnošenju zahtjeva za upis promjena podataka u zemljišnim knjigama – promjena vlasnika-titulara, prema važećim propisima. (Radi se o imovini čiji titular je, do 31. 12. 1991. godine bio SSNO, odnosno savezni organi SFRJ, kao i imovini koja je na taj dan uknjižena na ime SR BiH i njenih organa).

Postupaju po navedenom stavu Kolegija, Pravobraniteljstvo BiH je:

- podnijelo ukupno 61 Zahtjev za upis promjena podataka u zemljišnim knjigama – promjena vlasnika-titulara, (od čega za 51 za „civilnu“ i 10 za „vojnu“ imovinu)
- predlažući mjerodavnim općinskim sudovima da, na temelju čl. 31. Zakona o zemljišnim knjigama Federacije BiH donesu rješenja o upisu u zemljišne knjige kojim se na nekretnini na kojoj je kao titular upisan SSNO, odnosno savezni organi SFRJ, kao i imovini koja je na taj dan uknjižena na ime SR BiH i njenih organa izvrši upis - uknjižba prava vlasništva u korist Države Bosne i Hercegovine;
- mjerodavni sudovi (u HNK-u, USK-u, ZDK-u, Tuzlanskom kantonu i Kantonu Sarajevo) donijeli su 10 rješenja kojima su dozvolili takav upis (7 za „civilnu“ i 3 za „vojnu“ imovinu).

Nakon što je Visoki predstavnik za BiH – dr. Valentin Inzko, Pravobraniteljstvu BiH dostavio akt od 29. travnja 2010. godine, zajedno sa Mišljenjem Pravnog odjela OHR-a o unutarnjoj raspodjeli državne imovine prema Sporazumu o pitanjima sukcesije bivše SFRJ unutar Bosne i Hercegovine (od 12. prosinca 2005. godine), Pravobraniteljstvo je povuklo svoje zahtjeve. Naglašavamo da smo mogli povući, sukladno Zakonu o vanparničnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 39/04 i 73/05), koji se, sukladno čl. 83. Zakona o zemljišnim knjigama („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 58/02, 19/03 i 54/04) primjenjuje na pitanja koja nisu regulirana tim zakonom, samo one zahtjeve po kojima su donesena rješenja koja nisu postala pravomoćna. (Povučeno je 56 zahtjeva, dok je pet (5) rješenja ostalo na snazi – jer su rješenja bila pravomoćna).

Ono čime se Pravobraniteljstvo BiH rukovodilo kada je „uvažilo“ molbu Visokog predstavnika je to da ova bosansko-hercegovačka institucija, tim prije što joj je temeljna zadaća „zaštita imovine i imovinskih prava BiH i njenih institucija“ neće biti smetnja BH političarima da dođu do „*prihvatljivog i održivog rješenja pitanja raspodjele državne imovine između države i drugih razina vlasti, koje će biti potvrđeno od strane Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira*“ (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom – „Sl. glasnik BiH“, broj: 58/08).

Ovo samo dokazuje da je konačno potrebno urediti pitanje državne imovine od strane Pralamentarne skupštine BiH, kao i etitetskih parlamenata, odnosno postići dogovor o ovom izuzetno važnom segmentu za državu.

Upravo stoga i o ovome segmentu, tj. pitanju „državne imovine“ razgovaralo se na Okruglom stolu koji se održavao u Neumu na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine i na kojem nositelji pravobraniteljske funkcije iz cijele regije (republika bivše SFRJ) iznijeli svoja iskustva po pitanju reguliranja državne imovine.

(Napomene radi, ističemo da se nositelji pravobraniteljske funkcije u Crnog Gori zovu: „zaštitnik državne imovine“, upravo zbog odnosa nositelja ove funkcije i pitanja državne imovine, u kojem se može staviti znak jednakosti („pravobraniteljstvo“ = „zaštita imovine i imovinskih interesa države“).

Da Prvobraniteljstvo BiH ima važnu ulogu u zaštiti državne imovine govori i činjenica da su NATO štab u Sarajevu i Ministarstvo obrane/odbrane BiH pozvali predstavnike

Pravobraniteljstva da učestvuju na Radionici koja se ove godine (veljča 2011.g.) održavala u Konjicu, u svrhu pripreme imovinske dokumentacije koja će biti dostatna za uknjižbu perspektivne vojne imovine kako bi se, nakon postizanja političkog dogovora, mogla izvršiti uknjižba prava vlasništva na ovoj imovini – na državu Bosnu i Hercegovinu i prava upravljanja i korištenja na Ministarstvo obrane/odbrane BiH.

Adhezioni predmeti

Ovi predmeti odnose se na imovinsko-pravne zahtjeve za naknadu štete pričinjene Proračunu institucija Bosne i Hercegovine pri izvršenju kaznenog djela, odnosno prekršaja.

Tijekom 2010. godine u radu su bila ukupno 47 adheziona predmeta, od kojih je riješeno 12 predmeta, gotovo jednako koliko je i zaprimljeno u izvještajnoj 2010. godini (11).

U odnosu na institucije u čije ime je Pravobraniteljstvo BiH podnosilo imovinsko-pravne zahtjeve poradi namirenja štete pričinjene kaznenim djelom ili prekršajem 7 predmeta se odnose na imovinsko-pravni zahtjev u ime Uprave za neizravno oporezivanje BiH, 2 u ime Ministarstva obrane/odbrane BiH, te po 1 predmet u ime Državne agencije za istrage i zaštitu, i u ime Bosne i Hercegovine.

Predmeti pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine

Predmeti s oznakom „Usd“ su predmeti koji su u postupku rješavanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

Radi se o predmetima podnošenja apelacije Ustavnom sudu BiH protiv pravomoćnih odluka donesenih od strane mjerodavnih sudova. Apelacije su podnosile, kako stranke, tako i Pravobraniteljstvo BiH kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine i njenih institucija. Kao podnositelji apelacija uglavnom se pojavljuju stranke koje su, kao tužitelj ili tužena učestvovali u prethodnim postupcima pred mjerodavnim sudovima i koje stranke su, nezadovoljne pravomoćnim odlukama tih sudova, bilo u cjelini, bilo djelimično, odlučile da zaštitu svojih prava traže pred ustavnim sudom BiH, podnoseći apelaciju.

Kada su u pitanju ovi predmeti u izvještajnom periodu u radu ih je bilo 129, od čega je 76 preneseno iz prethodnih godina, a u izvještajnoj 2010. godini u Pravobraniteljstvu BiH otvorena su 53 takva nova predmeta, što predstavlja više od 60 % povećanog broja apelacija.

Od ukupnog broja primljenih upravnih predmeta u tijeku izvještajnog perioda (53) Bosna i Hercegovina i njene institucije pojavljuju se:

- ❖ u ulozi tužitelja u 21 predmetu
- ❖ a kao tuženi u 29 predmeta
 - 12 - Granična policija BiH
 - 8 - Uprava za neizravno oporezivanje BiH
 - 7 - Ministarstvo obrane/odbrane BiH

- 2 - Vijeće ministara BiH.

Porast broja predmeta pred Ustavnim sudom BiH opravdava se činjenicom da nezadovoljne stranke, a i institucije BiH putem svog zakonskog zastupnika Pravobraniteljstva BiH, sve češće podnose apelacije poradi zaštite temeljnih prava zagantiranih Ustavom BiH i evropskim konvencijama.

Takav „priliv“ apelacija je, vjerovatno, rezultirao i malim brojem riješenih predmeta (5 predmeta, ili 4 %), obzirom da je Ustavni sud BiH doslovno „zatrpan“ sve većim brojem apelacija, što ukazuje i na to da se građani i institucije BiH sve više opredjeljuju da zaštitu svojih prava, garantiranih Ustavom BiH i evropskim konvencijama, traže pred najvišom sudskom instancom u BiH.

IV. - SURADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

Da bi Pravobraniteljstvo BiH ispunilo svoju zakonsku funkciju, nužna je dobra suradnja sa svim institucijama koje Pravobraniteljstvo BiH zastupa. Dobra suradnja u blagovremenom dostavljanju podataka i dokumenata je preduvjet da Pravobraniteljstvo BiH poduzima dalje pravne radnje. Iz tog razloga ova suradnja mora biti kvalitetna jer, u suprotnom, sudski postupci se nepotrebno odugovlače na našu štetu i, u konačnici, ne mogu se postići dobri rezultati. Ovo je vrlo značajno, obzirom da novi Zakon o parničnom postupku predviđa kratke i prekluzivne robove za poduzimanje pojedinih radnji u postupku, kao što su davanje odgovora na tužbu, predlaganje dokaza koji će se izvesti u tijeku postupka itd..., te da uspješno vodenje određenog spora, bez obzira da li smo tužitelji ili tuženi, najčešće zavisi od blagovremenog i urednog prikupljanja potrebitih dokaza, odnosno od njihove činjenične i pravne analize.

U cilju što kvalitetnijeg izvršavanja poslova iz naše mjerodavnosti, Pravobraniteljstvo BiH je bilo inicijator sastanaka, ili se odazivalo na pozive za sastanke, koji su organizirani sa institucijama BiH čiji predmeti su bili u domenu rada Pravobraniteljstva BiH, bilo tijekom zastupanja pred sudovima, bilo tijekom davanja mišljenja na ugovore imovinsko-pravne prirode.

U tom smislu organizirali smo sastanke sa:

⇒ Ministarstvom obrane/odbrane BiH

Sastanak je organiziran dana 30. lipnja 2010. godine, a na istome su raspravljena važna pitanja vezana za:

- zastupanje Ministarstva obrane/odbrane BiH u velikom broju sporova pred sudovima, sa zaključkom da se ulože naponi da se Pravobraniteljstvu BiH blagovremeno dostavljaju izjašnjenja na tužbu, a osobito materijalni dokazi koji se odnose na pojedinačne predmete;
- davanje mišljenja na pojedine ugovore, s posebnim aspektom na realizaciju ugovora o prodaji suvišnog naoružanja i municije, u kojemu se treba postupati sukladno aktu Pravobraniteljstva BiH, broj: 01-10-PBiH-248/10 od 26. 04. 2010. godine;
- korištenje vojne imovine, pri čemu su predstavnici Ministarstva obrane/odbrane upoznati sa sve većim brojem obraćanja Pravobraniteljstvu BiH institucija BiH koje koriste neperspektivnu vojnu imovinu, a žele da izvrše adaptaciju, najčešće uz donirana sredstva, te takva prava i upišu u odgovarajuće evidencije.

- ⇒ Upravom za neizravno oporezivanje BiH
Sastanak je organiziran dana 29. lipnja 2010. godine, a na istome su raspravljena važna pitanja vezana za:
- zastupanje ove institucije u predmetima stečaja i likvidacije (i to u najvećem broju slučajeva RC-a Tuzla, par slučajeva RC-a Sarajevo, dok takvih slučajeva nije bilo iz RC-a Mostar i RC-a Banja Luka) kada je zauzet stav da se prijava potraživanja u stečajnom postupku, odnosno prijava o tome koja prava se potražuju na imovini likvidacionog dužnika, može smatrati „naknadnom naplatom neizravnih poreza“, a kako upravo regionalni centri UIO BiH imaju podatke o svakom obvezniku neizravnog poreza, to isti mogu potpuno samostalno da zastupaju UIO BiH u ovim postupcima, a Pravobraniteljstvo BiH će se pojavljivati kao zakonski zastupnik UIO BiH samo kada se radi o „spornim potraživanjima“ u stečaju, i to kroz parnični postupak.
- ⇒ Ministarstvom financija i trezora BiH
Sastanak je organiziran dana 09. studenog 2010. godine, a na istome su raspravljena važna pitanja vezana za:
- Postupanje Ministarstva financija BiH po pravomoćnim presudama/rješenjima, a sve sukladno Instrukciji o načinu izvršenja-plaćanja sudskih presuda preko Proračuna institucija BiH, broj: 01-08-16-3765/07 od 03. 09. 2007. godine, obzirom da je Pravobraniteljstvo BiH, postupajući sukladno st. 2. navedene Instrukcije, dostavljalo nalog Ministarstvu financija i trezora BiH da izvrši plaćanje po pravomoćnoj sudskoj presudi, čime se, ujedno, izbjegavaju nepotrebni troškovi ovršnog postupka.

Dobru suradnju u izvještajnom periodu Pravobraniteljstvo BiH je ostvarilo naročito sa naprijed navedenim institucijama, ali i sa drugim institucijama BiH, kao i sa Sudom BiH i Tužiteljstvom BiH, te Visokim sudbenim i tužiteljskim vijećem BiH, ovo posljednje naročito prigodom organizacije pomenutog Okruglog stola na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), koji se održavao u Neumu, u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine i na kojem su bili nazočni predstavnici VSTV-a BiH (zamjenica predsjedatelja).

Upravo u organizaciji ovoga skupa, izuzetno dobru suradnju Pravobraniteljstvo BiH je imalo i sa predstavnicima NATO štaba i OHR-a u Sarajevu koji su, između ostaloga, financijski pomogli održavanje ovog međunarodnog skupa, kao i sa Udrugom Pravobranitelja u federaciji BiH i

V. - KADROVSKA I MATERIJALNA PITANJA

Na temelju Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 8/02,10/02, 44/04 i 102/09) funkciju Pravobraniteljstva, sukladno Ustavu BiH, a na temelju zakona BiH vrše: Pravobranitelj, dva zamjenika Pravobranitelja i više pomoćnika Pravobranitelja, čiji je broj utvrđen Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu (devet).

Zakonom je utvrđena obveza da se, prigodom izbora nositelja pravobraniteljske funkcije, vodi računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda, kao i da funkcija Pravobranitelja BiH i dva Zamjenika Pravobranitelja BiH, koji moraju biti iz konstitutivnih naroda, podliježe rotaciji u jednakim vremenskim intervalima, tijekom četvorogodišnjeg mandata.

Vijeće ministara BiH je u srpnju 2008. godine za Pravobraniteljicu i Zamjenice Pravobraniteljice imenovalo: Dragicu Miletić, Željku Klobučar i Medinu Vilić, čime su se stekli uvjeti za uspostavu rada Kolegija Pravobraniteljstva BiH, sukladno Poslovniku o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 37/04) kao tijela koje raspravlja o svim pitanjima od značaja za funkcioniranje Pravobraniteljstva BiH.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine (broj. PBiH-204/04 od 08.03.2005. godine i broj: PBiH -287/08 od 19. 02. 2009. godine), utvrđene su dvije organizacione cjeline:

- Organizaciona jedinica nositelja pravobraniteljske funkcije, i
- Organizaciona jedinica administracije Pravobraniteljstva BiH.

U okviru prve organizacione jedinice sistematizirana su radna mjesta (i funkcije) nositelja pravobraniteljske funkcije. U izvještajnom periodu pravobraniteljsku funkciju obavljali su:

- Pravobraniteljica BiH,
- dvije (2) Zamjenice Pravobraniteljice BiH, i
- sedam (7) pomoćnika Pravobranitelja BiH,

tj. 10 izvršitelja od ukupno predviđenih 12, od kojih su:

- 5 (pet) Bošnjaka,
- 3 (tri) Hrvata i
- 2 (dva) Srbina,

a među istima su:

- 8 (osam) žena i
- 2 (dva) muškarca.

Valja istaći da su jedan dio izvještajne 2010. godine dvije pomoćnice Pravobraniteljice BiH bile odsutne, zbog porodijskog odsustva, odnosno trudničkog bolovanja, što je rezultiralo preuzimanjem većeg obima posla od strane ostalih izvršitelja pravobraniteljske funkcije, prvenstveno ostalih pet pomoćnika pravobranitelja. (Ovo je uticalo na opredjeljenje Kolegija Pravobraniteljstva da se pristupi najkraćem postupku imenovanja barem još jednog pomoćnika pravobranitelja, što je, ostvarno tako da je, putem direktnog preuzimanja državnih službenika sa entitetske razine, početkom ožujka 2010.godine, preuzet jedan rukovodeći državni službenik i imenovan za pomoćnika pravobranitelja BiH.).

Na kraju prethodnog izvještajnog perioda, tačnije sa danom 21. 12. 2009. godine izvršena je zakonom propisana rotacija, tako da je od tog dana, u narednih 16 mjeseci, funkciju Pravobraniteljice BiH vršila Željka Klobučar.

Prema tome, imenovana je obavljala funkciju Pravobraniteljice BiH tijekom cijelog izvještajnog perioda koji se predstavlja ovim Izviješćem.

Neposredno prije sačinjavanja ovog Izviješća, tačnije sa 21. 04. 2011. godine izvršena je nova rotacija, temeljem koje će funkciju Pravobraniteljice BiH u narednom periodu – do isteka mandata vršiti Medina Vilić.

U okviru Organizacione jedinice administracije Pravobraniteljstva BiH sistematizirano je ukupno 10 radnih mjesta od kojih je u izvještajnom periodu bilo popunjeno 7 radnih mjesta.

Sljedeća tabela pokazuje poponjenost radnih mjesta, kao i nacionalni i polni sastav zaposlenih u Pravobraniteljstvu BiH, kako slijedi:

Organizaciona jedinica	Sistematizirano	Popunjeno	Nacionalnost			Pol	
			B	H	S	Ž	M
OJ nositelja pravobraniteljske funkcije	12	10	5	3	2	8	2
OJ administracije Pravobraniteljstva	10	9	4	1	4	6	3
UKUPNO:	22	19	9	4	6	14	5
			47,4 %	21,1%	31,6%		

Posebno napominjemo da su, sukladno Odluci Vijeća ministara BiH, polovinom 2010. godine zaključeni ugovori sa jednim vježbenikom i jednim volonterom, čime se stekli uvjeti da dvoje mladih diplomiranih pravnika steknu isustvo u radu u struci za koju su se školovali, pri čemu ni njihov doprinos u radu nije zanemarljiv.

Ono što se već evidentno osjeća kao problem jeste:

- nedostatak kadrova koji bi obavljali „manje složene“ poslove iz domena nositelja pravobraniteljske funkcije (manje složena mišljenja, prijedloge za ovrhu i sl.), što,
- pored velikog priliva predmeta, uslijd kojega nositelji pravobraniteljske funkcije nekada ni fizički ne mogu pristupiti na sva zakazna ročišta (samo napomene radi: Sud BiH je u Upravnom odjeljenju, pred kojim se pojavljuju nositelji pravobraniteljske funkcije – znatno povećao broj sudaca, a da ne govorimo o ročištima u drugim gradovima diljem BiH, pa se tako, u jednom danu, zakažu ročišta u Sarajevu, Orašju, Trebinju, Banja Luci ...),
- te kadrova koji bi pomagali članovima Kolegija Pravobraniteljstva BiH, kako bi isti mogli posvetiti veću pozornost složenim predmetima (tu prvenstveno mislimo na davanje određenih mišljenja, zastupanja u predmetima sa elementom inostranosti, zaštiti državne imovine i sl.).

Kako se broj predmeta konstantno povećava, to zahtijeva sve veću angažiranost nositelja pravobraniteljske funkcije, prvenstveno na poslovima zastupanja pred sudovima. Pri tome, u odnosu na nositelje pravobraniteljske funkcije na nižim razinama vlasti (Federacija BiH, neki kantoni, pa i općine), materijalni status istih je daleko lošiji, odnosno plata koju ostvaruju za svoj rad je niža u odnosu na navedene razine vlasti, a odgovornost sigurno veća.

Naime, kako se u okviru Pravobraniteljstva BiH obavljaju najslabiji poslovi zastupanja i zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, svakako da nositelji pravobraniteljske funkcije BiH zaslužuju da za taj posao budu i adekvatno nagrađeni.

Konačno, to dokazju i „pooštreni“ posebni uvjeti koje treba da ispunjavaju nositelji pravobraniteljske funkcije na razini BiH, a koji su utvrđeni posljednjim izmjenama temeljnog zakona – tj. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 102/09).

Čak ni stupanje na snagu Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08, 35/09 i 75/09) nije doveo do pravilnog i adekvatnog vrednovanja ovih poslova. Letimičnim pregledom platnih razreda i koeficijenata za obračun plata sličnih poslova u institucijama BiH u okviru pomenutog Zakona, može se vidjeti da utvrđeni platni razredi za nositelje pravobraniteljske funkcije nisu adekvatni. Ako je temeljni princip navedenog Zakona „jednaka plata za jednak ili sličan posao“, onda je jasno da Zakon nije pronašao adekvatno materijalno-financijsko rješenje za plate Pravobranitelja BiH i Zamjenike Pravobranitelja BiH (koji su čak niže rangirani od „Zamjenika agenta Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strasburu“, iako su, npr. Agent i Pravobranitelj BiH jednako vrednovani). U tom smislu, Kolegija Pravobraniteljstva je već prosljedio svoje prijedloge, kako Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu pravde i Ministarstvu financija i trezora BiH, tako i mjerodavnom Povjerenstvu na razini BiH, imenovanom sukladno članku 54. Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH.

Posebno treba istaći da nije adekvatno riješeno pitanje plate za pomoćnike pravobranitelja čije radno mjesto, osebujno iz već do sada navedenog, nije niti navedeno u Zakonu. Zbog navedene činjenice, kao i različitog tumačenja statusa koji imaju pomoćnici pravobranitelja, izvršitelji ovih poslova su pokrenuli sudski spor pred Sudom BiH, tužeći Ministarstvo financija i trezora BiH zbog obračunavanja njihove plate po platnom razredu B5 i koeficijentu 3,55, a ne po platnom razredu B6 i koeficijentu 4,20, smatrajući da im taj koeficijent

pripada, obzirom da su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, glede prava i obveza, izjednačeni sa statusom pomoćnika ministra. Postupak je pravomoćno okončan u njihovu korist.

Zbog činjenice da je posao pomoćnika pravobranitelja odista specifičan, da se na iste, prigodom imenovanja, primjenjuje Zakon o državnoj službi u institucijama BiH, da je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, umjesto zakonom (prvenstveno temeljnim – Zakonom o Pravobraniteljstvu BiH) utvrđen njihov status, što je, u konačnici, rezultiralo i sudskom tužbom, status nositelja ove funkcije obrađen je kao posebna tema:

- o na Okruglom stolu na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), koji se održavao u Neumu, u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine i na kojem su bili nazočni nositelji pravobraniteljske funkcije iz cijele regije (republika bivše SFRJ), kom prigodom su iznesena iskustva iz regije o statusu nositelja ove funkcije, ma kako se oni zvali (pravobranitelji; „zaštitnici državne imovine“, kako se nositelji ove funkcije nazivaju u Crnoj Gori; ili pak „državni odvjetnici“, kako se nositelji ove funkcije nazivaju u R Hrvatskoj.

Jednoglasan zaključak svih učesnika je bio:

- pravobraniteljima je mjesto u sustavu pravosuđa, barem jednako kao i tužiteljima, te to treba zakonom urediti;
- dobar primjer jeste organizacija Državnog odvjetništva u R Hrvatskoj, a u BiH, imajući u vidu status pravobranitelja na svim razinama vlasti, te osobito ustavno ustrojstvo, barem kada je riječ o zajedničkim institucijama na razini BiH, treba tražiti načina da se status „državnih pravobranitelja“ u smislu njihove nadležnosti, načina imenovanja, uvjeta za imenovanje, mandata, materijalnog statusa i sl – drugačije uredi.

Napomene radi, ističemo da je Udruga Pravobranitelja na razini Federacije BiH, na svojoj sjednici održanoj tijekom veljače 2011. godine u Mostaru, a potaknuta:

- kako vlastitim saznanjima glede položaja i statusa nositelja pravobraniteljske funkcije u Federaciji BiH (od općine, preko kantona do Federalnog pravobraniteljstva),
- tako i drugačije (bolje?!) uređenim položajem nositelja ove funkcije u Republici Srpskoj,
- ali i saznanjima koje smo svi zajednički stekli o tome kako su organizirani ovi poslovi u širem regionu, te u tom smislu zaključcima sa održanog Okruglom stolu na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), koji se održavao u Neumu, u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine,

već sačinila dokument: „*Projekat reforme pravobraniteljske funkcije u Federaciji Bosne i Hercegovine*“, koji domkunit bi se mogao iskoristiti i u pogledu reforme ove funkcije na razini BiH.

U ovom segmentu želimo istaći da su nositelji pravobraniteljske funkcije pohađali obvezne seminare koje organizira Agencija za državnu službu u BiH, ali i posebne seminare i edukacije iz oblasti pravosuđa, te smo u tom smislu već ostvarili i suradnju sa entitetskim centrima za edukaciju sudaca i tužitelja. Stručno usavršavanje u oblasti pravosuđa, saznanja o praksi sudova i novinama glede primjene, kako procesnih, tako i materijalnih propisa sa kojima se susrećemo u radu, svakako su interesantnija i potrebnija nositeljima pravobraniteljske funkcije, što je još jedan segment koji ukazuje na to gdje je mjesto pravobraniteljstva kao institucije u sistemu pravosuđa u širem smislu.

Kao dokaz o „važnosti“ pravobraniteljske funkcije i njenom mjestu u sustavu vlasti (pravosudne, u širem smislu) želimo naglasiti da u članovi Kolegija Pravobraniteljstva BiH

postali edukatori , angažirani za edukacije sudaca i tužitelja, kojima su prenosili svoja iskustva s aspekta zakonske regulative i prakse sudova pred kojima zastupaju BiH i njene institucije.

Što se pak tiče finansijskih sredstava koja su Proračunom institucija Bosne i Hercegovine odobrena Pravobraniteljstvu BiH za 2010. godinu u iznosu od 1.224.000,00 KM, za obavljanje redovne djelatnosti istog, ističemo da su ista realizirana u iznosu 965.077,17 KM ili 0,79 % .

Sredstva koja nisu realizirana planirana su, u najvećem dijelu, za plate i ostale naknade zaposlenih, a zbog dužine postupka prijema novih uposlenih, posebno kada se radi o državnim službenicima, ista nisu realizirana na planirani način. Osim toga, dvije su uposlenice bile na porodiljskom odsustvu, a sve do donošenja Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za porodiljsko odsustvo u institucijama BiH (broj: VM 274/10 od 29. 09. 2010. g.) na iznos netto plate tih zaposlenica nije ništa uplaćivao, pa je odsustvo ove dvije zaposlenice uticalo na procenat izvršenja proračuna Pravobraniteljstva BiH i na ostalim stavkama.

Sem toga, a kao rezultat „preseljenja“ u nove poslovne prostorije (početkom mjeseca prosinca 2009. godine), te do konačnog dogovora i uknjižbe (po etažama) poslovnog prostora u ul. Džemala Bijedića br. 39, na J.P. NIO Službeni list BiH i Vijeće ministara BiH, Službeni list (kao kupac pomenutog prostora, uz suglasnost Vijeća ministara BiH) izmirio je cjelokupne obveze i Pravobraniteljstva BiH za energiju i komunlane usluge, temeljem Odluke Nadzornog odbora JP-a o izmirenju režijskih troškova, broj: 1-1-01-1-27/11-10 od 28. 12. 2010. godine).

Preseljenjem u nove poslovne prostorije koncem 2009. godine (Sarajevo, ul. Džemala Bijedića br. 39. II kat – PC „Kumrovec“), te nabavkom dijela namještaja i tehničke opreme, počeli su se stvarati optimalni uvjeti za rad Pravobraniteljstva BiH.

VI. - PRIJEDLOZI, SUGESTIJE

Temeljem naprijed iznesenih aktivnosti, koje detaljno oslikavaju rad Pravobraniteljstva BiH tijekom 2010. godine, kao i zapažanja (i osvrti) iznijetih za određene apekte naše mjerodavnosti, sloboni smo sugerirati određene aktivnosti koje bi samo Pravobraniteljstvo BiH, ali i druge mjerodavne institucije na razini BiH, trebale poduzeti u narednom periodu, kako slijedi:

⇒ Drugačije urediti status nositelja pravobraniteljske funkcije na razini BiH

R a z l o z i:

U sustavu podjele vlasti na tri segmenta: zakonodavnu, izvršnu i sudsku, pravobraniteljska funkcija se nalazi negdje između izvršne i sudske vlasti, a vezana je za obe.

Pravobranitelji najveći dio svoje mjerodavnosti iskazuju kroz zastupanja na sudovima (u građanskim predmetima) i u tom smislu „zaslužuju“ da, kao stranka pred sudom, imaju barem isti položaj kao druga stranka u drugom (kaznenom) postupku pred sudom, tj. tužiteljstvo (koje je, zajedno sa sudom, doživjelo reformu u smislu mjerodavnosti, imenovanja, materijalnog statusa, i sl.).

Konačno, već je uobičajeno da se tužiteljstvo smatra institucijom pravosuda, iako je, u užem smislu riječi, to samo – sud.

Situacija u kojoj su nositelji pravobraniteljske funkcije (pomoćnici pravobranitelja) „izostavljeni“ iz Zakona o platama i naknadama na razini BiH, pa su tijekom sudskog

postupka (u kojem su uspjeli), dokazivali svoj status, s jedne strane, te s druge strane, činjeica da je neopravdano uz naziv ove funkcije (i to samo u Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu) dodata riječ „državni službenik“, iako po samoj suštini posla koje obavljaju državni službenici to sigurno nije zadaća pravobranitelja, dokazuje da se temeljno mora urediti ova oblast, počev od zakona, pa do novog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu. Tim prije što sadašnji propisi „ne dozvoljavaju“ sistematiziranje poslova koji bi omogućavali nositeljima pravobraniteljske funkcije da se posvete težim, značajnijim i opsežnijim poslovima (upravo sistematiziranje poslova iz domene rada pojedinih državnih službenika: stručni saradnik, stručni savjetnik ...)

Važeći Zakon o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine već je imao više izmjena.

Zaključci tematski organizirane međunarodne konferencije - Okruglog stola na temu „Mjesto i uloga pravobraniteljstva (u sustavu pravosuđa), koji se održavao u Neumu, u vremenu od 11. do 13. listopada 2010. godine, ukazuju na neophodnost pristupanja reformi pravobraniteljske funkcije.

Nositelji aktivnosti:

Ministarstvo pravde BiH i Pravobraniteljstvo BiH

- ⇒ Konačno doći do „prihvatljivog i održivog rješenja pitanja raspodjele državne imovine između države i drugih razina vlasti, koje će biti potvrđeno od Vijeća za implementaciju mira“ (sukladno roku iz posljednje izmjene Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom), odnosno, donijeti Zakon o državnoj imovini.

Razlozi:

Pitanje državne imovine je jedno od najznačajnijih pitanja za svaku državu.

Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja na snazi je već više od šest godina.

Povjerenstvo za državnu imovinu vrši „raspolaganje državnom imovinom“ primijenujući izuzetke, na temelju navedenog Zakona.

Republika Srpska je već donijela više propisa kojima je uredila segment državne imovine (na teritoriji ovog entiteta).

Pravobraniteljstvu se na uknjižbu u odgovarajuće evidencije prava upravljanja i korištenja dostavljaju zahtjevi pojedinih institucija (CIP BiH, OSA BiH i Agencija za identifikacione isprave, i sl.)

Nositelji aktivnosti:

Parlamentarna skupština BiH, odnosno Vijeće ministara BiH (kao i vlade oba entiteta), te Povjerenstvo za državnu imovinu

- ⇒ Urediti sustav provođenja mjere „oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom“, bilo donošenjem posebnog zakona, bilo izmjenama postojećih propisa kojima je ova oblast uređena (Kazneni zakon, Zakon o kaznenom postupku, Zakon o ovršnom postupku, i sl...)

Razlozi:

Sadašnji sustav izvršenja ove mjere na razini BiH – ne daje rezultate, pa primejna članak 110. (1) Kaznenog zakona BiH „*niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu kaznenim djelom*“ – u praksi daje slabe rezultate.

Jedan od entiteta (Republika Srpska) je već posebnim zakonom uredila ovu materiju i institucionalno drugačije utvrdila nositelje aktivnosti na provođenju ove mjere.

Nositelji aktivnosti:

Parlamentarna skuptšina BiH, odnosno Vijeće ministara BiH – Ministarstvo pravde BiH

⇒ Urediti troškove kaznenog postupka

Razlozi:

Iako je čl. 185. st. 2. Zakona o kaznenom postupku BiH decidno propisano što se podrazumijeva pod troškovima kaznenog postupka (između ostalog – i nagrada i nužni izdaci branitelja –toč. h) , te koji troškovi se unaprijed isplaćuju iz sredstva tužiteljstva, odnosno suda (nužni izdaci postavljenog branitelja od strane tužiteljstva, odnosno suda -st. 4.), u praksi, nakon pravomoćno okončanog kaznenog postupka, nastaju teškoće u naplati evidentiranih troškova od one osobe koja je te troškove dužna nadokanaditi po odredbama Zakona o kaznenom postupku (osoba je nedostupna, nema imovine podobne za ovrhu, i sl.).

Pitanje besplatne pravne pomoći treba urediti institucionalno (na sličan način kako je to uređeno u pojedinim kantonima i Brčko Distriktu BiH)

Nositelji aktivnosti:

Ministarstvo pravde BiH, Sud BiH, Tužiteljstvo BiH, Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

⇒ Zaključiti međudržavne sporazume o priznanju ovršnih presuda

⇒ Plaćanje po pravomoćnim sudskim presudama izvršavati u paricionom roku

Razlozi:

Iako je Ministarstvo financija i trezora BiH još 03. 09. 2007. godine donijelo Instrukciju o načinu izvršenja-plaćanja sudskih presuda preko Proračuna institucija BiH, broj: 01-08-16-3765/07, u realizaciji iste postoje teškoće te se, u najvećem broju slučajeva, pravomoćne sudske presude ne izvršavaju u tzv. „paricionom“ roku što dovodi do novog opterećenja proračuna – sada troškovima ovršnog postupka (koji nisu zanemarljivi).

I samo Ministarstvo financija i trezora je već najavilo pripremanje informacije o problematici sudskih rješenja, s prijedlogom određenih zaključaka i s ciljem poduzimanja određenih mjera na preventivnom sprečavanju stvaranja obveza na teret proračuna i učinkovitijem izvršavanju već donesenih pravomoćnih sudskih rješenja.

Nositelji aktivnosti:

Ministarstvo financija i trezora BiH, Pravobraniteljstvo BiH

Na temelju izloženoga, predlažemo da Vijeće ministara BiH, nakon razmatranja ovog Izvješća, donese slijedeći:

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvješće o radu Pravobraniteljstva Bosne i Hercegovine za 2010. godinu.

- Sastavni dio ovog Izvješća su tabelarni pregledi

IZVJEŠTAJ

01.01.2010.-31.12.2010.

**TABELARNI PRIKAZ PREDMETA SA
STANJEM NA DAN 31.12.2010.**

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.-PROCENTUALNI PRIKAZ

VRSTA PREDMETA	PRENESENO IZ RANIJIH GODINA	PRIMLJENO U 2010.	UKUPNO U RADU U 2010.	KONAČNO RIJEŠENO U 2010.	PROCENTUALNO	OSTALO NERIJEŠENO	PROCENTUALNO
"P".- PARNIČNI PREDMETI	1233	731	1964	457	23%	1507	77%
"I".- IZVRŠNI PREDMETI	431	533	964	210	22%	754	78%
"U".- UPRAVNI PREDMETI	53	20	73	12	16%	61	84%
"PN".-VANSUDSKO PORAVNANJE	1	5	6	5	83%	1	17%
"M".- MIŠLJENJA	0	1792	1792	1792	100%	0	0%
"Ei".- ELEMENAT INOSTRANOSTI	13	1	14	0	0%	14	100%
"R".- OSTALI	55	79	134	71	53%	63	47%
"A".- ADHEZIJA	36	11	47	12	26%	35	74%
"USD".- PREDMETI PRED USTAVNIM SUDOM	76	53	129	5	4%	124	96%
PBIH	27	476	503	396	79%	107	21%
UKUPNO	1925	3701	5626	2960	53%	2666	47%

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.

1	Preneseno iz prethodnih godina		2	Primljeno predmeta u 2010.		3	Ukupno u rada u 2010.		4	Ukupno riješeno a/a u 2010.		5	Ostalo neriješeno u 2010.		6	Izjavljeno žalbi u 2010.		7	Broj zahtjeva za obnovu postupka u 2010.		8	Od Pravoobranilaštva		9	Od drugih subjekata		10	BROJ ODRŽANIH RASPRAVA U 2010. GODINI	
	53	20		73	12		61	0		0	0		0	0		0	7												

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.				
<i>Preneseno predmeta iz prethodnih godina</i>	<i>Primljeno predmeta u 2010.</i>	<i>Ukupno predmeta u radu u 2010.</i>	<i>Ukupno riješeno a/a u 2010.</i>	<i>Ostalo neriješeno u 2010.</i>
1	2	3	4	5
1	5	6	5	1

PRAVOBRANILAŠTVO /
PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

Izveštaj o radu za period
od 01.01. do 31.12.2010. godine

"M"
Predmeti pravnih
mišljenja
Obrazac broj 5

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.

Preneseno predmeta iz prethodnih godina		Zatraženo pravnih mišljenja u 2010.			Ukupno u radu u 2010.			Ukupno dato pravnih mišljenja u 2010.			Ostalo neriješeno u 2010.		
1	O ugovorima	4	O ugovorima	7	O ugovorima	10	O ugovorima	13	0	13	O ugovorima	13	0
2	O drugim pitanjima	5	O drugim pitanjima	8	O drugim pitanjima	11	O drugim pitanjima	14	0	14	O drugim pitanjima	14	0
3	UKUPNO	6	UKUPNO	9	UKUPNO	12	UKUPNO	15	0	15	UKUPNO	15	0
	0		1769		1769		1769		0		0		0
	0		23		23		23		0		0		0
	0		1792		1792		1792		0		0		0

"M"

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.

13	1	Broj predmeta		PRENESENO PREDMETA IZ PRETHODNIH GODINA
	2	Vrijednost u KM		
25.023.319,72	3	Stranke	Bosna i Hercegovina kao tužilac	PRIMLJENO PREDMETA u 2010.
	4		Bosna i Hercegovina kao tuženik	
1	5	Ukupno	Broj predmeta	
0	6		Vrijednost u KM	
1	7	Broj predmeta		UKUPNO U RADU u 2010
25.023.319,72	3	Vrijednost u KM		
0	9	Dobiveno	Broj predmeta	Način rješavanja u 2010.
	0		Vrijednost u KM	
0	11	Izgubljeno	Broj predmeta	
	0		Vrijednost u KM	
0	13	Na drugi način	Broj predmeta	
	0,00		Vrijednost u KM	
0	15	Broj predmeta		UKUPNO RIJEŠENO a/a u 2010.
0,00	16	Vrijednost u KM		
14	17	Broj predmeta		OSTALO NERIJEŠENO u 2010.
25.023.319,72	18	Vrijednost u KM		
0	19	Od Pravobranilaštva BiH		BROJ ULOŽENIH ŽALBI u 2010.
0	20	Od drugih subjekata		
0	21	Od Pravobranilaštva BiH		Broj zahtjeva za obnovu postupka u 2010.
	0	22	Od drugih subjekata	
0	23	Od Pravobranilaštva BiH		Broj uložених revizija u 2010.
	0	24	Od drugih subjekata	
6	25	Broj rasprava u izvještajnom periodu u 2010.		

PRAVOBRANILAŠTVO /
PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ O RADU ZA PERIOD
OD 01.01. DO 31.12.2010. GODINE

"R"
RAZNO
Obrazac broj 7

"R"

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.					
PRENESENO PREDMETA IZ PRETHODNIH GODINA	PRIMLJENO u 2010.	UKUPNO U RADU u 2010.	UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2010.	OSTALO NERIJEŠENO u 2010.	
1	2	3	4	5	
55	79	134	71	63	

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.

	1	2	3	4	5
PRENESENO PREDMETA IZ PRETHODNIH GODINA					
PRIMLJENO u 2010.					
UKUPNO U RADU u 2010.					
UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2010.					
Ostalo neriješeno u 2010.					
27		476	503	396	107

IZVJEŠTAJNA GODINA 2010.

PRENESENO PREDMETA IZ PRETHODNIH GODINA	PRIMLJENO PREDMETA u 2010.		UKUPNO U RADU u 2010.		NAČIN RJEŠAVANJA U 2010.						UKUPNO RIJEŠENO (a/a) u 2010.		OSTALO NERJEŠENO u 2010.		
	1	2	3	4	Dobiveno		Izgubljeno		Na drugi način		13	14	15	16	
Broj predmeta	Iznos oštećenja u KM	Ukupno predmeta	Ukupni iznos oštećenja u KM	Broj predmeta	Iznos oštećenja u KM	Broj predmeta	Vrijednost u KM	Broj predmeta	Vrijednost u KM	Broj predmeta	Vrijednost u KM	Broj predmeta	Iznos oštećenja u KM	Broj predmeta	Iznos oštećenja u KM
36	10.361.202,48	11	1.031.461,84	47	11.392.664,32	1	10.815,00	0	0,00	11	761.396,18	12	772.211,18	35	10.620.453,14

PRESUDE – 2010. GODINA

I-STEPENA PRESUDA U KORIST BIH	112
I-STEPENA PRESUDA NA ŠTETU BIH	52
I-STEPENE DJELIMIČNE PRESUDE	45
II-PRESUDA U KORIST BIH	95
II-STEPENE PRESUDA NA ŠTETU BIH	68
II-STEPENE DJELIMIČNE PRESUDE	38
PRESUDA PO REVIZIJI U KORIST BIH	35
PRESUDA PO REVIZIJU NA ŠTETU BIH	19
III-STEPENE DJELIMIČNE PRESUDE	1
UKUPNO	465

UKUPNO PRESUDA U KORIST BIH – 242 – 52 %

UKUPNO PRESUDA NA ŠTETU BIH - 139 – 30 %

DJELIMIČNIH PRESUDA – 84 – 18 %

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

2010. godina

UPISNIK "P"

Osnov spora u parničnim postupcima

Obrazac 12

RED. BR.	OSNOV SPORA	
1	NAKNADA ŠTETE	195
2	RADNI SPOR	381
3	DUG	65
4	UTVRĐENJE I UKNJIŽBA	14
5	STEČAJ	21
6	LIKVIDACIJA	36
7	OTKAZ UGOVORA	2
8	PONIŠTENJE RJEŠENJA	10
9	PREDAJA U POSJED	3
10	POVRAT ODUZETIH STVARI	1
11	BRISANJE UKNJIŽBE	1
12	ZAŠTITA VLASNIŠTVA	1
13	STAMBENI SPOR	1
UKUPNO PREDMETA		731

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010.GODINA

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "P"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	60
2	MINISTARSTVO ODBRANE	6
4	GRANIČNA POLICIJA	2
5	PARLAMENTARNA SKUPŠTINA	1
6	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	1
7	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	1
8	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	1
9	SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA	1
UKUPNO PREDMETA		73

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE

2010. godina

BIH KAO TUŽENA

Upisnik "P"

Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	MINISTARSTVO ODBRANE	343
2	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	44
3	GRANIČNA POLICIJA	23
4	VIJEĆE MINISTARA	21
6	MINISTARSTVO SIGURNOSTI	10
7	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	8
8	MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE	4
9	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	3
10	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	5
11	INSTITUT ZA NESTALE OSOBE	5
12	AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE	1
13	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	11
14	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	4
15	MINISTARSTVO PRAVDE	8
16	VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE	2
17	BOSNA I HERCEGOVINA	161
18	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	3
19	AGENCIJA ZA IDENTIFIKACIONA DOKUMENTA, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA	1
20	PARLAMENTARNA SKUPŠTINA	1
UKUPNO PREDMETA		658

PRAVOBRANIŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "P"- RADNI SPOR
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	MINISTARSTVO ODBRANE	304
2	GRANIČNA POLICIJA	18
3	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	26
4	MINISTARSTVO PRAVDE	3
6	MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE	3
7	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
8	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	8
9	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	3
11	INSTITUT ZA NESTALE OSOBE	4
12	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	2
	VIJEĆE MINISTARA	5
13	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	4
UKUPNO PREDMETA		381

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TRAŽILAC IZVRŠENJA

Upisnik "I"

Obrazac 12

RED. BR.	TRAŽILAC IZVRŠENJA	
1	SUD BIH	69
2	GRANIČNA POLICIJA	10
3	MINISTARSTVO ODBRANE	35
4	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	17
5	KONKURENCIJSKO VIJEĆE	2
6	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	3
7	MINISTARSTVO SIGURNOSTI	7
8	MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA	2
9	REGULATORNA AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJE	1
10	VISOKO SUDSKO I TUŽILAČKO VIJEĆE	1
11	VIJEĆE MINISTARA	2
12	PREDSJEDNIŠTVO	1
13	MINISTARSTVO PRAVDE	1
14	CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA	2
UKUPNO PREDMETA		153

PRAVOBRANIŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO IZVRŠENIK
Upisnik "I"
Obrazac 12

RED. BR.	IZVRŠENIK	
1	GRANIČNA POLICIJA	319
2	MINISTRATSTVO ODBRANE	22
3	UPRAVA ZA INDIRECTNO OPOREZIVANJE	22
4	OBAVJEŠTAJNO SIGURNOSNA AGENCIJA	1
5	MINISTARSTVO SIGURNOSTI	3
6	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	3
7	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	2
8	VIJEĆE MINISTARA	2
9	DIREKCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	1
10	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	2
	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	1
	SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE	1
11	AGENCIJA ZA IDENTIFIKACIONA DOKUMENTA, EVIDENCIJU I RAZMJENU PODATAKA	1
UKUPNO PREDMETA		380

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "U"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA	5
2	MINISTARSTVO ODBRANE	1
3	FOND ZA POVRATAK	1
4	GRANIČNA POLICIJA	1
5	VIJEĆE MINISTARA	3
	MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA	1
	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
6	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	1
UKUPNO PREDMETA		14

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "U"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	MINISTARSTVO ODBRANE	2
2	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	2
3	CENTAR ZA UKLANJANJE MINA	2
UKUPNO PREDMETA		6

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "USD"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	GRANIČNA POLICIJA	12
2	MINISTARSTVO ODBRANE	7
3	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	8
4	VIJEĆE MINISTARA	2
UKUPNO PREDMETA		29

PRAVOBRANILAŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "USD"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	GRANICNA POLICIJA	22
2	MINISTARSTVO ODBRANE	1
3	BIH	1
UKUPNO PREDMETA		24

PRAVOBRANIŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽITELJ
Upisnik "A"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽITELJ	
1	MINISTARSTVO ODBRANE	2
2	UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE	7
3	DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU	1
4	BOSNA I HERCEGOVINA	1
UKUPNO PREDMETA		11

PRAVOBRANIŠTVO / PRAVOBRANITELJSTVO
2010. godina

BIH KAO TUŽENA
Upisnik "PN"
Obrazac 12

RED. BR.	TUŽENA	
1	GRANIČNA POLICIJA	1
	MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	1
	MINISTARSTVO ODBRANE	2
2	BIH	1
	UKUPNO PREDMETA	5

5.5	Izdaci za vodu i kanalizaciju	613321	800,00	0,00	800,00	0,00	800,00	581,27	0,00
5.6	Izdaci za odvoz smeća	613323	800,00	0,00	800,00	0,00	800,00	727,96	0,00
5.7	Izdaci za usluge održavanja čistoće	613324	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88,92	0,00
5.8	Ostale komunalne usluge	613329	150,00	0,00	150,00	0,00	150,00	0,00	0,00
6	IZDACI ZA NABAVKU MATERIJALA	6134	16.000,00	15.000,00	31.000,00	28.388,87	12.610,88	0,92	0,00
6.1	Izdaci za obrasce i papir	613411	0,00	0,00	0,00	0,00	92,00	0,00	0,00
6.2	Izdaci za kompjuterski materijal	613412	0,00	0,00	0,00	0,00	105,31	0,00	0,00
6.3	Materijal za dekoraciju službenih prostorija	613415	1.200,00	-200,00	1.000,00	892,21	0,00	0,89	0,89
6.4	Stručne knjige i literatura	613416	2.000,00	59,00	2.059,00	2.054,26	694,60	1,00	1,00
6.5	Kancelarijski materijal	613417	11.300,00	11.908,00	23.208,00	21.752,45	9.212,75	0,94	0,94
6.6	Ostali potrošni materijal	613418	100,00	220,00	320,00	128,97	27,40	0,40	0,40
6.7	Izdaci za ostali administrativni materijal	613419	60,00	-2,00	58,00	14,05	30,00	0,24	0,00
6.8	Medicinski i stomatološki materijal	613422	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.9	Laboratorijski materijal	613423	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.10	Hrana i prehrambeni materijal	613482	0,00	600,00	600,00	254,30	1.867,12	0,42	0,00
6.11	Materijal za pripremanje hrane	611483	0,00	0,00	0,00	0,00	9,09	0,00	0,00
6.12	Materijal za ciscenje	613484	200,00	-200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.13	Izdaci za pasoške knjižice	613487	140,00	-35,00	105,00	103,00	100,75	0,98	0,98
6.14	Izdaci za registraciju vozila	613490	0,00	0,00	0,00	0,00	215,50	0,00	0,00
6.15	Troškovi sitnog inventara	613492	1.000,00	2.650,00	3.650,00	3.189,63	256,36	0,87	0,87
7	IZDACI ZA USLUGE PREV. I GORIVA	6135	16.000,00	-2.000,00	14.000,00	10.356,41	6.316,64	0,74	0,00
7.1	Benzin	613511	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.2	Dizel	613512	11.500,00	-1.300,00	10.200,00	8.679,43	5.304,51	0,85	0,85
7.3	Motorno ulje	613513	0,00	100,00	100,00	13,00	0,00	0,13	0,13
7.4	Registracija motornih vozila	613523	3.500,00	-1.350,00	2.150,00	394,00	0,00	0,18	0,18
7.5	Prijevozne usluge-taxi	613524	1.000,00	550,00	1.550,00	1.269,98	1.012,13	0,82	0,82
8	TROŠKOVI ZAKUPA	6136	3.000,00	0,00	3.000,00	2.684,80	48.852,71	0,89	0,00
8.1	Unajmljivanje prostora	613611	0,00	0,00	0,00	0,00	47.263,03	0,00	0,00
8.2	Unajmljivanje parking prostora	613614	3.000,00	0,00	3.000,00	2.684,80	1.589,68	0,89	0,89
8.3	Unajmljivanje opreme	613621	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	6137	10.000,00	7.000,00	17.000,00	12.623,43	4.954,83	0,74	0,18
9.1	Materijal za opravku i održavanje zgrade	613711	0,00	250,00	250,00	45,05	0,00	0,18	0,18
9.2	Materijal za opravku i održavanje opreme	613712	0,00	220,00	220,00	87,75	34,20	0,40	0,40
9.3	Materijal za opravku i održavanje vozila	613713	2.000,00	-550,00	1.450,00	1.257,59	2.118,14	0,87	0,87
9.4	Ostali materijal za tekuće održavanje	613718	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.5	Usluge opravki i održavanje zgrade	613721	2.000,00	-1.700,00	300,00	272,96	0,00	0,91	0,91
9.6	Usluge opravki i održavanja opreme	613722	2.500,00	4.875,00	7.375,00	5.465,07	680,44	0,74	0,74
9.7	Usluge opravki i održavanja vozila	613723	2.000,00	3.545,00	5.545,00	4.287,83	1.004,85	0,77	0,77

9.8	Usluge pranja i parkiranja vozila	613726	1.500,00	50,00	1.550,00	936,58	917,28	0,60
9.9	Usluge održavanja softvera	613727	0,00	310,00	310,00	270,60	163,80	0,87
9.10	Ostale usluge tekućeg održavanja	613728	0,00	0,00	0,00	0,00	36,12	0,00
10	IZDACI ZA OSIGURANJE I BANKARSKE USLUGE	613800	5.000,00	0,00	5.000,00	2.656,75	850,50	0,53
10.1	Osiguranje vozila	613813	4.750,00	0,00	4.500,00	2.536,90	850,50	0,56
10.2	Osiguranje uposlenih pri odlasku na službeni put	613815	150,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00
10.3	Izdaci bankarskih usluga	613821	50,00	0,00	300,00	119,85	0,00	0,40
10.4	Zatezne kamate	613832	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00
11	UGOVORENE USLUGE	6139	24.000,00	18.500,00	42.500,00	37.447,19	44.554,64	0,88
11.1	Usluge medija	613911	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,88
11.2	Usluge štampanja	613912	1.000,00	3.360,00	4.360,00	4.350,06	526,50	0,00
11.3	Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću	613913	1.250,00	1.082,00	2.332,00	1.820,17	4.204,25	1,00
11.4	Usluge reprezentacije	613914	13.634,00	5.588,00	19.222,00	14.889,81	6.909,85	0,78
11.5	Ostale stručne usluge	613915	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,77
11.6	Usluge smještaja	613916	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.7	Ostali izdaci za informiranje	613919	0,00	0,00	0,00	0,00	3.886,50	0,00
11.8	Usluga održavanja konvencija	613921	0,00	0,00	0,00	0,00	320,00	0,00
11.9	Usluge struči obrazovanja nog obrazovanja	613922	3.000,00	3.100,00	6.100,00	6.098,22	2.175,58	0,00
11.10	Pravne usluge	613932	0,00	428,00	428,00	374,93	600,00	1,00
11.11	Autorski honorari	613933	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,88
11.12	Usluge prevodjenja	613936	500,00	-500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.13	Kompiuterske usluge	613934	0,00	0,00	0,00	0,00	79,56	0,00
11.14	Ostale medicinske i laboratorijske usluge	613949	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.15	Neto komisije drugih institucija	613950	0,00	400,00	400,00	400,00	0,00	0,00
11.16	Izdaci za usluge po temelju ugovora o djelu	613971	3.890,00	970,00	4.860,00	4.860,00	18.523,00	1,00
11.17	Ugovori za privremene i povremene poslove	613972	0,00	1.713,00	1.713,00	1.711,64	1.136,55	1,00
11.18	Usluge izrade službenih legitimacija	613974	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
11.19	Doprinos za PIO po osnovu ugovora o djelu	613976	230,00	390,00	620,00	590,27	404,01	0,00
11.20	Doprinos za zdr. po osnovu ugovora o djelu	613977	141,00	-141,00	0,00	0,00	0,00	0,95
11.21	Izdaci za usluge po osnovu poreza na ugovor o djelu	613981	337,00	133,00	470,00	418,79	1.652,28	0,00
11.22	Izdaci za poreze po osnovu ugovora o priv.post	613982	0,00	0,00	0,00	0,00	1.163,61	0,89
11.23	Porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća na temelju ugovora o privremenim i povremenim poslovima	613983	18,00	7,00	25,00	18,82	17,46	0,00
11.24	Porezi komisija drugih institucija	613986	0,00	80,00	80,00	78,50	0,00	0,75
11.25	Porezi za zaštitu od prirodn. i drugih nesreća	613987	0,00	5,00	5,00	2,75	0,00	0,98
11.26	Doprinos po osnovu komisija drugih institucija	613988	0,00	165,00	165,00	159,51	0,00	0,55
11.27	Ostale nespomenute usluge i dadzbine	613991	0,00	870,00	870,00	831,32	2.955,49	0,97
11.28	Protokolarni troškovi	613996	0,00	850,00	850,00	842,40	0,00	0,96
11.29	UKUPNO TEKUĆI IZDACI:	600000	1.187.000,00	3.500,00	1.190.500,00	940.318,60	857.358,32	0,79

12 NABAVKA OPREME		821300	37.000,00	-3.500,00	33.500,00	24.758,57	6.514,28	0,74
12.1	Namještaj	821311	10.780,00	7.000,00	17.780,00	10.220,33	0,00	0,58
12.2	Kompijuterska oprema	821312	0,00	5.800,00	5.800,00	4.890,02	4.860,89	0,84
12.3	Oprema za prijenos podataka i glasa	821313	0,00	700,00	700,00	538,20	0,00	0,77
12.4	Softveri	821314	0,00	0,00	0,00	0,00	1.653,39	0,00
12.5	Ostale uredske mašine	821319	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.6	Motorna vozila	821321	24.000,00	-24.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.7	Djela likovne umjetnosti	821334	0,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	0,00	1,00
12.8	Elektronska oprema	821341	2.220,00	1.000,00	3.220,00	3.201,21	0,00	0,99
12.9	Fotografska oprema	821342	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.10	Laboratorijska oprema	821351	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.11	Masine, uređaji i alati, instalacije	821361	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.12	Ostala oprema	821395	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.13	Iventar	821372	0,00	4.500,00	4.500,00	4.408,81	0,00	0,98
13 REKONSTRUKCIJA I INVESTICIJE		821600	1.224.000,00	0,00	1.224.000,00	965.077,17	863.872,60	0,79
SVE UKUPNO			1.224.000,00	0,00	1.224.000,00	965.077,17	863.872,60	0,79

Službenik za finansije

M. L. C.